

Rendkívüli tanácsülésen hagyták jóvá Marosvásárhely főterének átalakítási tervét

A lakosság véleményét is kikérik

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Rendkívüli ülésen hagyta jóvá tegnap délelőtt a marosvásárhelyi képviselő-testület a Tudor Vladimirescu lakótelep – 1989. December 22. út közötti közlekedési infrastruktúra felújítására vonatkozó műszaki tervet. A tanácsülésen Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere hangsúlyozta: a ké-

sőbbiekben a lakosság véleményét is kikérik, és ha indokolt, a terv módosítható.

Antalfi Imola

(Folytatás a 4. oldalon)

November 24-én
szavazzunk
Kelemen Hunorra.

December 1-jén
szavazzunk
az RMDSZ-re.

Hogy a magyaroknak
legyen hangja és ereje!

COMANDAT DE: UDMR - REALIZAT DE:
SC MEDIAPARTIZAN SRL + COD MFC: 13240004

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Gépjárműbejegyzési hivatal nyílik Szászrégenben

November 21-én, csütörtökön a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal székhelyén megnyílik a Maros Megyei Gépjárműbejegyzési Hivatal szászrégeni kirendeltsége – közölte lapunkkal a prefektúra.

2.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Viszlát, főtér?

Kaáli Nagy Botond

Jól nézzék meg, kérem, Marosvásárhely főterét, amikor arra járnak, mert lehet, hogy pár hónapnyi (évnyi?) jövőbeli időtartamot beleszámítva most látják így utoljára. Es ha igen, akkor az azt jelenti, hogy a Rózsák tere a legutóbbi, jókora térrendezési beavatkozás – a Színház tér hetvenes évekbeli kialakítása – óta ismét megváltozik. Nem kicsit. Nagyon.

Igaz, hogy e vezércikk tegnap kora délután (egészen pontosan 13.50 órát mutat most a számítógép) írásakor még nem töltötték fel az asznapi, november 19-i rendkívüli helyi tanácsülés döntésének eredményét a polgármesteri hivatal oldalára, ám a Marosvásárhelyi Rádió már két órával e cikk megírása előtt feltette a honlapjára a hírt, miszerint jóváhagyta a városi tanács azt a városrendezési projektet, amelynek értelmében átalakításra kerül és a Dózsa György utcához hasonlóan válik (buszútsávok, kerékpársávok) a Hosszú utcától a November 7. negyedig tartó, több mint 7 kilométeres útvonal. Ez teljesen rendben is van, ami lehet, hogy közösségi fennakadást okoz majd, az a főtér térrendezési-átalakítási projektje – amely egyébként nem új, a tavalytól meg lehet tekinteni különböző felületeken. A lényeg, hogy a főtér eddigi, mindannyiunk számára ismert és szívünkhöz nőtt terület megváltoztatja a javasolt útvonal: a jelenlegi közlekedési sávok közé ékelte parkosított rész a Kultúrpalota felé eső sávokkal egyetemben megszűnik, az egész főtér egy hatalmas parkká válik, amelyet kigyózó alakban szel ketté egy kétsávú autópálya. A fennálló részeket parkosítják, kisebb és nagyobb zöld-

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

20

SZERDA

Ma JOLÁN, ZSOLT, holnap OLIVÉR napja
Az év 325. napja, hátravan 41 nap

naptár

Isten éltesse!

OLIVÉR: a latin olivarius szóból származik, a jelentése: olajfát ültető, de más feltevés szerint germán eredetű, jelentése: tündér, manó + sereg.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. november 19.

1 €	4,9769 lej
1 \$	4,7110 lej
100 Ft	1,2232 lej
1 g arany	399,1947 lej

IDŐJÁRÁS

Változóan felhős
Hőmérséklet:
max.: ... 13 °C
min.: ... 1 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Magyar–román mezőgazdasági konferencia

A Közép-európai Gazdaságfejlesztési Hálózat Nonprofit Kft. (CED) marosvásárhelyi irodája november 21-én, csütörtökön az IncubCenterben (Cukorgyár utca 18/B) Innovációs tendenciák a magyar–román agrár- és élelmiszer-technológiában címmel szervez mezőgazdasági konferenciát. A rendezvény 9 órakor kezdődik, majd a köszöntök után szakmai előadások következnek. Szó lesz a digitalizációs megoldásokról a húsmarhatartásban, a romániai élelmiszeripari innovációkról, az agrártechnológiában használt adatgazdálkodásról, a romániai élelmiszer-technológiai pályázatokról. Délután panelbeszélgetések hangzanak el az agrár- és élelmiszer-technológiai tendenciákról, lehetőségekről és a kihívásokról. A tanácskozást követően bemutatják a magyar Külügyminisztérium Smart Hungary kiállítását.

Könyvtári napok

November 18. és 22. között a Maros Megyei Könyvtár újra megszervezi a Philobiblon elnevezésű könyvtári napokat. A rendezvénysorozatban többek között szakmai kerekasztal-beszélgetés, irodalmi vetélkedő, könyvbemutató, vezetett állománylátogatás, mesedélután lesz, és az idén is átadják a Pro Libro Senator elismerést annak a megyei személyiségnek, aki sokat tesz az olvasás, az irodalom népszerűsítése terén. Az idén Valerica Duicu román nyelv- és irodalomtanárt, Haller Béla francia- és olasznyelv-tanárt, valamint David Simioncát, a Papiu Ilarian líceum XI-es tanulóját tüntetik ki.

Még lehet jelentkezni a civil szervezetek konferenciájára

Ma még lehet jelentkezni a Partnerek a közösségért címmel a Mures Hub által civil szervezetek számára szervezett november 21–22-i konferenciára, amelynek célja a civil szervezetek közötti együttműködés és koordináció elősegítése. Szó lesz a közösségi szükségletekről, a civil szervezetek finanszírozási lehetőségeiről, a konkrét együttműködésről, a helyi kezdeményezések és az országos stratégiák összehangolásáról, illetve a bevált gyakorlatok ismertetéséről a közösségfejlesztés sikeres modelljeinek azonosításáért. A rendezvényen mintegy 50–70 résztvevő lesz, többek között helyi és regionális civil szervezetek, szociális szakértők, helyi önkormányzatok, valamint a magánszektor és más támogató szervezetek képviselői. Jelentkezni a <https://www.conferinte.ro/evenimente/ppc2024> elérhető módon lehet. A regisztrációról bővebb információ a contact@mureshub.ro e-mail-címen vagy a 0769-041-200-as telefonszámon kapható. A rendezvény 10 órától kezdődik a Multinvest Bussines Center 2-ben (a Dózsa György út 64-68. szám alatt).

Hírszerkesztő: Vajda György

Gépjárműbejegyzési hivatal nyílik Szászrégenben

November 21-én, csütörtökön a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal székhelyén megnyílik a Maros Megyei Gépjárműbejegyzési Hivatal szászrégeni kirendeltsége – közölte lapunkkal a prefektúra.

A közleményben dr. Ovidiu Butuc prefektus azt nyilatkozta, hogy a kirendeltséget elsősorban azért nyitották meg, hogy a szolgáltatás a szászrégeniek és a környékbeli lakosok számára elérhetőbb legyen. Az előjáró megköszönte a szászrégenieknek és a prefektúra által koordinált hivatal munkatársainak a segítségét, Mara Tognăel volt prefektusnak és irodavezetőnek a hozzájárulását ahhoz, hogy Szászrégenben is létrehozhatták a kirendeltséget.

Márk Endre, Szászrégen polgármestere kifejtette: a polgármesteri hivatal épületében működő irodák hozzájárulnak a lakosság hatékony ügyintézéséhez, és ezáltal a közszolgáltatás minősége is javul, ezért tették lehetővé, hogy a kirendeltség helyiségei a hivatalban legyenek.

Nagy Zsigmond alprefektus, akinek közvetlen hatáskörébe tartozik a gépjárműbejegyzési hivatal, elmondta: kezdeményezésére született meg a döntés, hogy a Felső-Maros menti városban is legyen egy iroda. Mindenképpen Márk Endrének jár a köszönet azért, hogy megtett min-

dent, hogy megfelelő helyiségeket bocsássonak a hivatal rendelkezésére. Egyelőre sorszámfoglalással lehet itt igényelni a szolgáltatást. Hamarosan a bukaresti szakértők feltelepítik az itteni számítógépekre is azt a programot, amely a hivatal oldalán lehetővé teszi majd az online időpontjegyzést.

A Maros Megyei Gépjárműbejegyzési Hivatal szászrégeni kirendeltségénél, a polgármesteri hivatal Petru Maior tér 41. szám alatti székhelyén

kedden 8.30-14 és csütörtökön 8.30–15.30 óra között van ügyfélfogadás. A szászrégeniek kivül a környékbeli 24 község (Magyaró, Bátos, Marosvécs, Alsóidecs, Marosfalu, Felsőrépa, Déda, Palotailva, Ratosnya, Marosoroszfalu, Gödemesterháza, Alsóbölkény, Alsókőhér, Görgényszentimre, Görgényhódák, Erdőlibánfalva, Petele, Görgénysóakna, Bala, Beresztelke, Kozmatelke, Mezőkirályfalva, Faragó és Tekeújfalva) lakóit szolgálják ki. (v.g.)

RENDEZVÉNYEK

Unitárius főnemesi családok Erdélyben

Ezzel a címmel tart november 22-én, pénteken 18 órától dr. Kálmán Attila történész előadást a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében, ahova minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Táncházz az Erdélyi Hagyományok Házában

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány havi rendszerességgel minden hónap harmadik péntekén 19 órától a Sáros utca 1. szám alatti székház Bartók Béla termében ifjúsági táncházzat tart, ahova Maros megyei ifjúsági tánc csoportokat, táncosokat és néptáncot kedvelő 12-18 éves fiatalokat várnak. Legközelebb táncházz november 22-én, pénteken lesz, ez alkalommal erdőszentgyörgyi fiatal zenészek, a Muzsikosz együttes, valamint Ségercz Ferenc és tanítványai zenélnék. A következő ifjúsági táncházz december 20-án lesz.

Az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetségének tisztújító közgyűlése

November 16-án a bonyhai Bethlen-kastélyban tartotta tisztújító közgyűlést az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetsége, ft. Kató Béla püspök és Szegedi László, az egyházkerület generális direktorának a jelenlétében. A tevékenységi beszámoló után a jelenlevők megválasztották az új elnökséget, amelynek tagjai: dr. Tökés Tünde Erzsébet elnök, Lukács Margit Melinda al-elnök, Berekméri Csilla jegyző, Gáspár Ildikó titkár, Bukovinszky Csáki Tünde pénztáros, dr. Buzogány Emese, az Északi régió elnöke; Takács Malvin, a Közép régió elnöke; Rátóni Tímea, a Déli régió elnöke; Sógor Erzsébet Gyöngyi, a Székelyföld régió elnöke. Leköszönt Borsos Melinda elnök, Molnár Helén Tünde alelnök, Tatár Anna Julianna titkár, Csáky Péter Gyöngyvér jegyző, valamint a régiók elnökei, akik 2021-2024 között végezték szolgálatukat.

Adományozói Kör

A Maros Községi Alapítvány november 21-én 17.30 órai kezdettel a Multinvest Business Center 2-ben (a Dózsa György út 64-68. szám alatt) tizedik alkalommal szervezi meg az Adományozói Kört, amelynek célja támogatni marosvásárhelyi civil szervezetek projektjeit. Az idén három tervre lehet licitálni. A Milvus Természetvédelmi és Madártani Csoport családi napokat szervezne a természetben, a Buckner Alapítvány Remeteszegen élő roma gyerekek nappali foglalkoztatási központjában szervezett foglalkozásokra igényelné a támogatást, a Talentum Alapítvány pedig a Vihar utcában levő székházát szeretné felújítani. A rendezvényen a szervezetek projektfelelősei bemutatják elképzeléseiket az adományozóknak, akik a helyszínen ajánlhatják fel a támogatásuk összegét. Akik nem tudnak jelen lenni, azok online is hozzájárulhatnak a tervekhez az alábbi elérhetőségen: <https://www.fcmures.org/cerc-de-donatori/hu/xiv-marosvasarhelyi-adomanyozoi-kor-10.html>.

Borkóstoló

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület borkóstolót szervez november 29-én, pénteken 18 órától a marosvásárhelyi várban levő kupolateremben. Fellép dr. Buta Árpád, továbbá dr. Madaras Sándor gyűjteményéből nyílik képzőművészeti kiállítás. Ötféle bort lehet megízlelni. Jelentkezni, érdeklődni a következő telefonszámok egyikén lehet: 0745-359-111, 0743-413-059 vagy a 0744-547-269.

Csillagnézés a múzeumban Andrei Gușannal

A Maros Megyei Múzeum Természettudományi Osztálya november és december folyamán minden csütörtökön csillagászati estet szervez Nézz az égre a múzeumból címmel. November 21-én, csütörtökön 18 órakor a Természettudományi Múzeum (Horea utca 24. szám) belső udvarára várják az érdeklődőket. Belépés múzeumi belépőjegygel: 3 lej diákoknak, 7 lej nyugdíjasoknak és 15 lej felnőtteknek.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Távol maradtak a kormánypartok képviselői az államelnökjelöltek televíziós vitájától

Távol maradtak a kormánypartok képviselői – Marcel Ciolacu szociáldemokrata miniszterelnök és Nicolae Ciucă liberális házelnök – a romániai államelnökválasztási kampány egyetlen közvetlen televíziós vitájától, amelyet a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemmel (BBTE) partnerségben rendeztek meg hétfő este a Digi24 hírtelevízió stúdiójában.

Mindketten külföldi találkozókon vettek részt hétfőn: a felmérések mindegyikében élen álló Ciolacu Brüsszelben, a második helyért további három jelölttel versenyben álló Ciucă pedig Bécsben tárgyalt.

A rendezvény szervezői szerint valójában a két – egymást is nyíltan támadó – koalíciós párt egyikének vezetője sem szándékozott nyilvános vitába bocsátkozni a többi ellenjelölttel, mert a tévévita számukra megfelelő időpontra történő átütemezését is elhárították, hétfő este pedig – egymást követően – egy konkurens hírtelevízió, az Antena 3-CNN élő választási műsorában vettek részt.

A BBTE és a Digi24 a 14 romániai elnökjelölt közül az általuk legesélyesebbnek tartott nyolc politikusot hívták meg a hétfői több mint háromórás vitára, hogy a műsorvezetők, az egyetem képviselői, a nézők által felvetett, illetve a másikhoz intézett kérdésekre válaszoljanak témánként másfél perces időkeretben.

A vitában végül öt elnökjelölt vett részt, miután Ludovic Orban, a Jobboldal Ereje nevű párt elnöke az élő műsorban bejelentette, hogy visszalép az államfőjelöltségtől Elena Lasconi, a magát jobb-közép pártként meghatározó Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) elnöke

javára. A műsorban Kelemen Hunor, az RMDSZ, Elena Lasconi, az USR, George Simion, a többi párt által szélsőségesnek nevezett Románok Egyesülésének Szövetsége (AUR) elnöke, illetve két, az államfői tisztségre függetlenül pályázó volt külügyminiszter, Mircea Geoană és Cristian Diaconescu vázolta, milyen álláspontra helyezkedne román államfőként például az ukrainai háború, az ország biztonságának szavatolása, a költségvetési hiány mérséklése, a közigazgatási átszervezés, az oktatás, kutatás és egészségügy finanszírozása, a kábítószer-fogyasztás visszaszorítása, illetve a szexuális kisebbségek életjárási szerződésének intézményesítése kérdésében.

A meghívottak – akik a felmérések szerint szoros versenyben állnak egymással abban, hogy melyikük lesz a szociáldemokrata kormányfő kihívója az elnökválasztás második fordulójában – igyekeztek kényelmetlen kérdésekkel zavarba hozni, vagy lejáratni egymást.

A legtöbb pengeváltás Elena Lasconi és ellenfelei között történt, mérsékelt sikerrel. Főleg Geoană hozta nehéz helyzetbe az – államfői hatáskörbe tartozó – külpolitikai és nemzetvédelmi témájú kérdéseivel, felkészültségét és alkalmasságát is kétségbe vonva.

Később Kelemen Hunor is sarokba szorította, amikor kiderült, hogy Lasconi saját pártja óriásmegyéék létrehozását és a kis települések összevonását indítványozó törvénytervezetének részleteit sem ismeri. Az RMDSZ elnöke rámutatott: a „közösségek nem fekete lyukak”, az önkormányzatokon takarékoskodni próbáló tervezet még távolabb viszi a döntést az emberektől, és megnehezíti a hivatali ügyintézt.

Kelemen Hunor a tévévitán kifejtette, hogy Románia legégetőbb gondja a népességfogyás, vezetőinek a fiatal családokat támogató, az elvándorlást megfékező és visszafordító programokat kell sürgősen kidolgozniuk és életbe léptetniük.

George Simion – számos parlamenti botrány főhőse, aki múlt héten is hivatalanul tört be egy másik televízió élő műsorába „megleckéztetni” a kormánypartokat – hétfő este toleráns, kiegyensúlyozott politikusként tüntette fel magát, aki kész bármely, a választásokon győztes párt jelöltjének kormányalakítási megbízást adni, és tagadta, hogy államfőként ki akarná vezetni Romániát a NATO-ból vagy az Európai Unióból.

Romániában vasárnap rendezik az elnökválasztás első fordulóját, és amennyiben egyik jelölt sem kapja meg a választók több mint felének támogatását, a két legjobban szereplő jelölt közül a december 8-i második fordulóban választják meg Románia következő elnökét. (MTI)

Ország – világ

Elutasították az úzvölgyi fakesztek ügyében benyújtott fellebbezést

Elutasította a csíkszeredai bíróság az úzvölgyi katonatemetőbe tavaly júliusban kihelyezett fakesztek ügyében benyújtott fellebbezést, melyben Csíkszentmárton és Hargita megye önkormányzata az ügyéségi vizsgálat folytatását kérte – számolt be kedden a bírósági ítélet alapján a Székelyhon.ro. A hírportál szerint az ítélet jogerős, így az érintetteknek már nincs törvényes lehetőségük megkérdőjelezni a fakesztek kihelyezését és ennek körülményeit. A temetőt gondozó Csíkszentmárton és Hargita megye önkormányzata az után fordult a bírósághoz, hogy a csíkszeredai ügyészség áprilisban vádemelés nélkül zárta le azokat a büntetőjogi eljárásokat, amelyeket az úzvölgyi katonatemetőben a román Nemzet útja (Calea Neamului) egyesület által tavaly engedély nélkül felállított 150 fakesztes ügyében indított. Kérték a csíkszeredai bíróságot: vizsgálja felül az ügyészség megállapítását, és kötelezze a büntetőeljárás folytatására. (MTI)

Többen megsebesültek Izraelben rakétatámadásokban

Többen megsebesültek Izrael északi és középső részén a Libanonból indított rakétatámadásokban kedden – jelentette az izraeli mentőszolgálat. Négy embert üvegszilánkok sebesítettek meg az ország középső részén, egyet pedig egy rakéta földre hulló darabjai Izrael észak-keleti részén, Karmielben. Az első támadásban öt középtávú rakétát indítottak, a Karmiel elleni támadásban pedig 25 rakétát lőttek Libanonból, melyek egy részét elfogták, de egyikük becsapódott egy lakóépületbe – jelentette az izraeli hadsereg (IDF). (MTI)

Hazugsággal vádolják, és lemondásra szólították fel Marcel Ciolacu kormányfőt legesélyesebb ellenjelöltjei

Lemondásra szólították fel Marcel Ciolacu szociáldemokrata miniszterelnököt hétfőn a romániai elnökválasztáson induló legesélyesebb ellenfelei, akik szerint egy ügyfeleit megkárosító ingatlanfejlesztő cég költségén vett részt luxusutazásokon, majd ezt nyilvánosan letagadta, amikor a sajtó leleplezte.

Nicolae Ciucă szenátusi házelnök, a Szociáldemokrata Párttal az utóbbi három évben együtt kormányzó – Nemzeti Liberális Párt (PNL) államfőjelöltje, Mircea Geoană független elnökjelölt, Elena Lasconi, az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) elnökjelöltje, illetve George Simion, a többi párt által szélsőségesnek tartott Románok Egyesülésének Szövetsége (AUR) államfőjelöltje arra reagált, hogy a G4Media hírportál hétfőn közzétett egy utaslistát, amely a lap szerint azt bizonyítja, hogy Ciolacu és a PSD másik két vezetője 2022 májusában a Nordis ingatlanbefektető által bérelt magánrepülőgéppel a cég vendégeiként utaztak a Forma 1-es autóverseny monte-carlói fu-

tamára, illetve az UEFA Bajnokok Ligájának párizsi döntőjére.

A lap szerint ez azért is kifogásolható, mert sem az akkor még képviselőházi elnök Ciolacu, sem Sorin Grindeanu közlekedési miniszter, sem Alfred Simion – utóbb házelnökké előlépett – PSD-képviselő nem tüntette fel ezt az – ötezer eurót minden bizonnyal meghaladó értékű – „ajándékot” vagyonyilatkozatában.

Választási ellenfelei azonban elsősorban azt vetik Ciolacu szemére, hogy múlt héten, amikor a lap először hozta nyilvánosságra értesülését, azt állította, hogy kereskedelmi járaton vitte fiát Monte-Carlóba a 2022-es autóversenyre, és soha nem vett igénybe olyan szolgál-

tatást, amelyet a Vicol család – a Nordis tulajdonosa – fizetett számára.

Ciucă, Lasconi, Geoană és Simion szerint a szociáldemokrata miniszterelnöknek azért is „el kell tűnnie a politikából”, mert a Laura Vicol volt PSD-képviselő férje által működtetett, „az ügyfeleit tudatosan becsapó” Nordis által megkárosított emberek pénzén vett részt luxusutazásokon.

A tengerparti, „könnyen bére adható, jól jövedelmező” lakásokat reklámozó Nordis csoport fizetésképtelenné vált nem sokkal azt követően, hogy a Recorder tényfeltáró portál októberben azt állította: a meghirdetett lakásokat több ügyfélnek is eladta, anélkül, hogy megépítette volna őket. Az ügyben a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) hivatalból indított eljárást, Laura Vicol PSD-képviselő pedig nemcsak a jogi bizottság elé kerül mondott le, hanem a PSD-ből is kilépett. (MTI)

Végrehajtották az első ATACMS-csapást Oroszország belsejére

Hat ATACMS ballisztikus rakétával mértek csapást az ukrán fegyveres erők az elmúlt éjjel az oroszországi brjanszki régióra, a légvédelmi rendszerek elhárították a támadást – közölte kedden az orosz védelmi minisztérium.

„Ma éjjel (moszkvai idő szerint) 3 óra 25 perckor az ellenség hat ballisztikus rakétával mért csapást egy létesítményre Brjanszk megyében. A megerősített adatok szerint amerikai gyártmányú ATACMS műveleti-harcászati rakétákat használtak” – állt a moszkvai katonai tárca által kiadott tájékoztatóban.

A minisztérium szerint az Sz-400-as és a Pancir légvédelmi rendszerek öt rakétát lelőttek, a hatodikot pedig megron-

gálták. A lövedék darabjai a katonai létesítmény műszaki területére hullottak le. Ez tüzet okozott, amelyet azonnal eloltottak.

Alekszandr Bogomaz, Brjanszk megye kormányzója korábban a Telegram csatornáján azt írta, hogy az éjszaka folyamán a régió ellen irányuló dróntámadást hárítottak el, és 12 pilóta nélküli repülőszerszemet lelőttek.

A The New York Times című lap és a

Reuters hírügynökség vasárnap arról számolt be, hogy Kijev engedélyt kapott Washingtontól nagy hatótávolságú fegyverek bevetésére nemzetközileg elismert orosz területek ellen. Joe Biden amerikai elnök ezt nem kommentálta, megválaszolatlanul hagyva a vonatkozó újságírói kérdést.

Matthew Miller amerikai külügyi szóvivő azt mondta, hogy Washington politikája a kérdésben nem változott. Josep Borrell, az EU vezető diplomatája azt állította, hogy az Egyesült Államok adott ilyen engedélyt Ukrajnának, és hogy titokban néhány európai ország is követte a példáját. (MTI)

Viszlát, főtér?

(Folytatás az 1. oldalról)

övezeti tereket hozva létre, mindezzel párhuzamosan pedig egyirányúsítják/megszüntetik a forgalmat a főtérbbe csatlakozó utcákon, illetve azok bizonyos részein.

Nos, a várható közösségi jajveszék előtt csendes megjegyzném, hogy a terv, őszintén – nem néz ki rosszul. Első ránézésre (és sokadikra is) beelőlni azon felújítási folyamat lehetőségét, amelyen a közelmúltban több erdélyi település is átesett, és amelyek miatt jelenleg oly kellemes és színvonalas például a nagyváradi vagy a nagyszebeni óváros. Hiszen a jelenlegi főtéri kialakítás minden, csak nem sétáló- és turistabarát – az autóforgalom megöli a lazulást, a csendes korzós, nyugalmas kávézás, pihenés és nézelődés lehetőségét. Ráadásul, ha megakad a szemünk azokon a részleteken, amelyekhez már hozzászoktunk (például egy bizonyos szervezet kritikán aluli nívón leledző székhelye a központ szívében, hogy a kőszívataggá züllesztett Színház térről ne is beszéljünk), bizony be kell ismerjünk, hogy egy ekkora volumenű, több tízmilliónyi eurós költségvetésű projekt véghezvittele talán nyugati színvonalú városközponttal ajándékozna meg bennünket. Akik pedig a történelmet és a hagyományainkat féltik, ne tegyék: a központ jelenlegi kialakítása nem olyan régi, mint amilyennek gondoljuk, mostani formáját körülbelül 120 éve kapta, a főtéri épületek pedig – és ez a legfontosabb – a terv szerint nem változnak. Sokkal ártalmasabb volt a jelenlegi projektnél a különböző, oda nem illő épületek és egyebek felhúása, mások eltüntetése, nem ragozom tovább, tudjuk mindannyian, miről beszélek.

Pár probléma azért akad, és azok nem kicsik. Hanem nagyok. Akkorák, amelybe belebukhat az egész projekt. Egyrészt meddig fog mindez tartani, és mivel fog járni? Ha csak a Dózsa György utca felújítására tekintünk, akár el is tudjuk képzelni. Ha azt, hogy a tervezett mélygarázs helyén állítólag néhány fa miatti környezetvédelmi engedély híján nem eszközöltek egy év alatt még egy kapavágást sem, akkor el sem tudjuk képzelni. Szóval, kicsit híján állunk a bizalomnak, amikor ilyen monstre-tervekről hallunk, ráadásul a történelmi városközpontban.

És végezetül még egy kérdés, talán a legfontosabb: mi lesz az így is pokoli autóforgalommal? Hiszen órákra bedugul már évek óta a város. És nem, nem fog-nak átszokni a helyi autósok a közszállításra vagy biciklizésre. Ez nem Hollandia, ne legyünk hülyék. Vajon erre van-e terv? Mert ha nincs, akkor mindaz a szenny, amit jelenleg a városvezetésre hordanak a közösségi oldalakon, az elkövetkezőkhöz képest olyan lesz, mint az almacsutka a nápolyi hulladékhegyek között. És az nem tenne jót senkinek.

Lázár János: Minél több a szavazat, annál erősebb a magyar közösség

Budapestről és Brüsszélből is látszik, hogy a magyarok nélkül a magyarokról nem lehet döntést hozni Romániában – fogalmazott marosvásárhelyi látogatása alkalmával Lázár János, Magyarország építési és közlekedési minisztere, aki Marosvásárhely mellett Szászrégenbe, Kibédre és Gyulakutára is ellátogatott. A magyarországi politikus mindenhol elmondta, hogy a magyar közösség jövője múlik

azt bizonyítják, hogy az erdélyi magyar közösség bíz a szövetségben, és támogatja politikai útját.

Meg kell ismételni a nyári történelmi sikert

A gyulakutai lakossági fórumon arról beszélt, hogy Kelemen Hunort felkészültsége, tisztessége és tehetősége kiemeli az államfőjelöltek sorából. „Nem véletlen, hogy a román

működéséről és a vállalkozások támogatásáról szól. Ez egy vonzó és tiszteletre méltó választási ajánlat” – fejtette ki Lázár János Szászrégenben.

Kibédén, a helyiekkel való találkozások során is a választásokon való részvételre ösztönözte őket, hiszen minél többen mennek el szavazni, annál erősebb lesz a magyar közösség.

Versenyképesség-növelés igen, diszkrimináció nem

Újságírói kérdésre válaszolva elmondta: ha a közigazgatási átszervezés az ország versenyképességét növeli, akkor támogatni kell, és feladata is egy államnak, hogy ilyen irányban gondolkodjon és cselekedjen. Az RMDSZ programja erre jó megoldást kínál az adórendszer átalakításával, a bürokrácia radikális csökkentésével, a felesleges állami hivatalok megszüntetésével. „Viszont, ha a közigazgatási átalakítás célja, hogy milliós nagyságrendben élő nemzeti közösségtől vonják meg a boldogulás lehetőségét és az identitás megőrzésének lehetőségét, akkor ez probléma számunkra” – válaszolta Hódmezővásárhely egykori polgármestere.

Vissza a kormányba

Lázár János szerint a választások téje a magyar közösség számára sorsdöntő, befolyásolja az ország belpolitikáját és a Kárpát-medencei magyarság jövőjét is. „Ha az RMDSZ jól szerepel a választásokon, és tagja lesz a következő koalíciós kormánynak, azzal Románia is sokat nyer. Hiszen amíg kormányon voltak, olyan minisztereket

adtak, akiknek a munkájával az egész társadalom elégedett volt. Tehát, ha fogalmazhatok így, igen magas hozzáadott értéket, hatékonyságot jelentenek a magyarok a kormányban. Ezért is fontos, hogy

minél nagyobb számban menjünk el szavazni, és támogassuk Kelemen Hunort, illetve az RMDSZ jelöltjeit” – zárta gondolatait a miniszter.

Cod MFC: 13240004

azon, hogyan szerepel az RMDSZ a november 24-i államfői, valamint a december 1-i parlamenti választásokon. „A kérdés az, hogy nekünk, magyaroknak kedvező vagy kedvezőtlen fordulat következik-e a román politikában? Egyértelmű, hogy a magyarok hangját a magyarok tudják felerősíteni Bukarestben, a magyar érdeket szintén ők tudják képviselni – fejtette ki Lázár János, aki gratulált az RMDSZ nyári választási eredményeihez, amelyek

közéletben az értelmiség soraiból többen is Kelemen Hunort a jó jelöltek közé sorolták” – mondta.

Szászrégenben büszkeségének adott hangot, hogy ismét magyar vezetője van a városnak, és ennek a történelmi sikernek a megismétlésére kérte az ottaniakat. „Az RMDSZ a parlamenti választásokon egy olyan programot fogalmazott meg, amely a családokról, a gyermeket vállalókról, az otthon teremteni akaró fiatalokról, az állam

A lakosság véleményét is kikérik

(Folytatás az 1. oldalról)

A tanácsülésen az egyetlen téma a fenti útvonal felújítására vonatkozó terv volt. Már a napirend megszavazásakor három tanácsos ellene voksolt (Cristian Vântu, Veress Beáta és Dan Mașca). Az ülés elején felszólaló Horea Șarlea (PNL) pontosításokat kért a szóban forgó terv gyakorlatba ültetésének ütemtervével kapcsolatban. „Fontos projektről van szó, de megvalósulásának feltételei, hogy a közlekedés zsúfoltságán nyhítsünk, és megépüljenek a terelőutak, parkolóházak. Eddig egyetlen

terelőút építése sem kezdődött el, és nem készült forgalmi tanulmány. Egy ilyen elemzés valószínűleg kimutatná, hogy a terv akkor valósítható meg, ha vannak alternatív közlekedési útvonalak. Az egyes utcák egyirányúsítása csak rész megoldás” – jelentette ki. Dan Mașca (POL) nem értette, hogy miben állt a tervet sürgősségi jellege, nehezményezte, hogy nem készült forgalmi tanulmány, hogy a képviselőknek nem állt kellő idő rendelkezésükre ahhoz, hogy több száz oldalnyi anyagot áttanulmányozhassanak, illetve, hogy nem volt közzé a felújítási tervről.

Cristian Vântu (AUR) kijelentette, nincs a modernizáció ellen, de nem szavazhatja meg a tervezetet. Szerinte referendummal kellett volna a lakosokat megkérdezni arról, hogy hogyan alakítsák át Marosvásárhely főterét. „A város megfullad a sok autó miatt! Addig, amíg nincsenek alternatív parkolási, közlekedési lehetőségek, hogy lehet lecsökkenteni a forgalmi sávokat? A terv a légszennyezés növekedését fogja eredményezni” – tette hozzá.

Kelemen Atilla üléelnök ezt követően bocsátotta szavazásra a tervezetet, amelyet 13 szavazattal

jóváhagytak, ellene 3 képviselő voksolt, egy pedig tartózkodott.

A rendkívüli ülésen jelen volt Soós Zoltán polgármester, aki a tervet elfogadása után szólalt fel. Hangsúlyozta, a 2022-ben elkezdett projekt értéke 18 millió euró, benyújtásának határideje 2024. november 19-e volt.

Több mint egy éve fent van a polgármesteri hivatal weboldalán a teljes anyag, tehát bárki tanulmányozhatta. Ha a későbbiekben lesznek észrevételek, megoldási javaslatok, a terv módosítható, és a lakosságot is meg fogjuk kérdezni. Nem veszíthetünk el 18 millió eurót, ez a város fejlesztését szolgálja. Ami a terelőutakat illeti, az országos ügyi hatóságnál van már közel egy fél éve az egyik terv, engedélyezés végett. Sajnos a jóváhagyások kiadása több hónapig is eltart, remélhetőleg a választások után, az új kormány megalakulását követően felgyorsul az engedélyezési folyamat – mondta. Kisebbit vita után, Cristian Vântu felvetésére Soós Zoltán közölte, hogy az uniós szabályok előírják a tömegszállítási járművek számára külön forgalmi sávok kialakítását. – Ha ezáltal megszűnnek parkolóhelyek, máshol fogjuk ezeket kialakítani. Mindaddig, míg a szóban forgó problémákra nem találunk megoldást, nem csökkentjük a közlekedési sávok számát. Megtervezük, megépítjük, kialakítjuk a buszsávokat, de várhatóan legkorábban 2030-tól térünk át az egysávos közlekedésre a főtéren, miután a terelőutak is megépülnek – jelentette ki a városvezető.

Marosvásárhely alpolgármestere, Kovács Mihály Levente kérdé-

sünkre elmondta: – Az uniós támogatás elvesztését nem engedheti meg a város, ez nagy projekt, ami a fő utak felújítását tüzi ki célul. Tudjuk, hogy Marosvásárhelyen nagy problémát jelent a parkolók hiánya és felszámolása, erre alternatív megoldásokat fogunk találni, szem előtt tartva a városlakók jogos igényeit. Ami a főteret illeti, hosszú évek óta folyik a közbeszéd arról, hogy milyen jó volna, ha lenne sétateret a városközpontnak, úgy, mint a nyugati városoknak. Ezzel a projekttel lehetővé válik egy nagy sétálóövezet kialakítása a főtéren. Nyilván az épített örökségre is odafigyelünk, hiszen a védjegye a városnak. Fontos, hogy az első fázisban a főtértől a Fortunáig valósítsuk meg a tervet, utána következik a főteret.

Hozzátette: a buszsávok fel lesznek festve, de ezek használata csak azután lesz rendeltetészerű, miután megépülnek a terelőutak: a Koronka–Nagyernye közötti, ami nem a város projektje, a Metro bevásárlóközpont mögött Koronka irányába haladó, és a Marosszentkirály–Marosszentanna–Marosszentgyörgy közötti.

Az ülés végén felszólaló Iszlai Tamás hangsúlyozta, hogy a forgalmi tanulmány része a megvalósíthatósági tanulmánynak, amely a város honlapján elérhető, két éve. Dan Mașca tájékoztatást kért a város összes uniós projektjeiről, illetve arról, hogy az önkormányzat mikor bocsátja licitre a Művész mozit és egyéb, üres helyiségeket a közigazgatási törvénykönyv értelmében, hiszen értékesítésük komoly bevételi forrást jelent.

Fotó Nagy Tibor (archív)

Új dalát is bemutatja a Reménység zenekar Jótekonysági koncert Kupás Sándorért

Nagy Székely Ildikó

A nyáron súlyos munkabalesetet szenvedett és csaknem teljesen lebénult 18 éves bőződi fiatalember, Kupás Sándor történetét közel egy hónapja osztottuk meg olvasóinkkal. Akkor a marosvásárhelyi Ariél Ifjúsági és Gyermekszínház november 29-i jótekonysági előadása kapcsán ismertettük a megrázó esetet, ezúttal pedig egy hasonló kezdeményezés kapcsán térünk vissza rá.

A húsz éve Udvarfalván alakult Reménység zenekar, valamint az együttes köré épült közösség szervezésében kerül sor november 23-án, szombaton 18 órától arra a karitatív koncertre, amelynek teljes bevételét Sándor gyógykezelésére fordítják. A rendezvényről – amelyen a Reménység mellett az Origo együttes is fellép, Enyedi Csaba református lelkész tanár pedig ígét hirdet – Jakab Ibolyát, a Remény-

ség adminisztrációs munkatársát és koncertszervezőjét, a Nincs más név újévi keresztény zenefesztivál egyik életre hívóját kérdeztük.

– Milyen dalokat hallhat majd a közönség a Reménységtől?

– A repertoárban nemcsak közismert angol nyelvű dalok magyar fordítása szerepel, hanem több saját szerzemény is. Az egyik ilyen dal, az Álomvilág című, szeptember végén jelent meg, és körülbelül egy hete a róla készült videoklip is felkerült a közösségi oldalakra. A dalok tematikája kapcsolódik a jótekonysági esemény céljához, így nem a hagyományos dicsőítés lesz, amit megszokhattunk a Nincs más név újévi keresztény zenefesztiválon.

– A Reménység zenekar mellett az Origo is fellép a nemes cél érdekében. Hogyan született meg ez az összefogás?

– Mivel az évek során megta-

pasztaltuk, hogy milyen kiadásokkal jár egy rendezvény megszervezése, fontos szempont volt, hogy egy helyi zenekart vonjunk be a kezdeményezésbe. Külön támogatókat nem kerestünk meg, bár így is voltak néhányan, akik jeleztek, hogy szerepet vállalnának ebben az egészben. Mindenesetre a begyűlt adományokból kellett sáfárkodnunk, és nem szerettük volna, hogy jelentősen megnövekedjenek a költségeink. A marosvásárhelyi alsóvárosi református gyülekezethez tartozó Origo zenekar tagjai már ismerték Sándor történetét, és imában hordozták a fiatalembert, így nagyon nyitottak voltak a felkérésünkre, sőt rögtön el is vállalták a szolgálatot.

– Van-e egy célösszeg, amit mindenképpen szeretnétek a koncert után Sándornak átnyújtani?

– A résztvevőkre bízunk az adományozást, ami természetesen nem kötelező, viszont, ha valakit arra indít a lélek, hogy a támogatásával hozzájáruljon Sándor felépüléséhez, a lehetőségeihez mérten megteheti. Bár a napi gyógykezelés költsége elérheti az 1000-1500 lejt, nincs konkrét elvárásunk a befolyó összeget illetően.

– Hova küldhetik a segítséget mindazok, akik valamilyen okból

nem tudnak részt venni a koncerten, de megérintette őket a három testvéréről egyedül gondoskodó bőződi fiatalember története?

– A következő bankszámlákra lehet utalni a felajánlott összegeket: Asociația Remenyseg Zenekar, I B A N : RO64RZBR000060015615271 – DONAȚIE KUPÁS SÁNDOR; Raiffeisen Bank, Cod Swift: RZBRROBU.

Revolut: @gomboszf7, tel: 0756-623-067 – megjegyzés: DONAȚIE KUPÁS SÁNDOR.

A barométer nem imponál. Pedig kel-lene. Esőre áll. Százalékarányok esése. A téma operettes megközelítését nyilván a figyelemkeltés szándéka magyarázza. Ha azzal kezdem, hogy közzétették a hazai kultúrafogyasztási szokásokat tükröző 2023-as barométert, lehet, hogy máris elvesztettem volna néhány olvasót. Lehet, hogy így is, hiszen nem mindenkit izgat, miképpen alakulnak ezen a téren a szakfelmérések összegezte mutatók. De talán mégsem árt röpké pillantást vetni az aktuális Kulturális fogyasztási barométerre, akkor sem, ha feltételezésem szerint a benne feltüntetett országos eredmények csüggesztőbbek, mint a régiókban kimutathatók. Tapasztalati szinten jelentem ki ezt, helyi, megyei vonatkozásban nincsenek konkrét adataim, de miközben országos szinten vésszen csökken a könyvolvasók, a mozi- és színházlátogatók száma, mifelénk ez mintha nem volna annyira aggasztó. Persze itt is konganak a filmszínházak, ha egyáltalán vannak még ilyenek, de a Thália és Euterpe meg a többi múzsa égése alatt, illetve a könyv jegyében zajló események iránt jóval élénkebb az ér-

deklódás, mint amekkorát Románia-szerte a statisztika jelez. Közeledik az év vége, a megye s a megyeszékhely csúcsrendezvényein, hagyományos, nagy seregszemléin már túl vagyunk, sok embert, kis- és nagyközösséget, majdnem minden nemzedéket megmozgattak, sikeresek voltak, sokkal több örömet, mint bosszúságot okoztak, bár az utóbbira is volt példa. Ezek az itteni események minden bizonnyal biztató adatokkal gazdagítják majd 2024 leendő kulturális barométerét. Egymást érték idén is a tömegeket megmozgató fesztiválok, sőt egymásra is tevődtek számos alkalommal, és aligha hallhattunk olyasmiről, hogy közönség hiányában maradt volna el valamilyen beütemezett program. Persze nem ártott volna, ha a sokat hangoztatott programvezetés megvalósul. De tulajdonképp nem is olyan rossz, ha válogathatunk a műsorkínálatból. Jó se, ha az átfedések miatt veszítünk el olyan potenciális kulturális élményeket, amelyekre egyébként számíthattunk volna. Ezt az érzést

Erről jut eszembe

sűrűn átélhettük a vasárnap zárult könyvvásáron. Itt is meg ott is rendkívüli bemutatók, találkozók, társművészeti megnyilvánulások vártak volna, sajnos kénytelenek voltunk választani, fontos műsorszámokról lemondani. Ez legyen a legnagyobb bajunk, a túlkínálat. Mert nem csak a magunk szétszakíthatatlanságáról van szó. Sok ember, sok család esetében az anyagiak is meghatározók. Vannak elegendő, akiknek könyvre sincs pénzük, színház-, koncert-, mozijegyre sem futja. Úgy nőttek az árak, hogy egy egész család büdzsét is romba dönthetnek. Kevesen engedhetik meg maguknak, hogy egyszerre négyen menjenek el egy előadásra, más belépős eseményre. Ez is megváltoztatta a kulturális szokásokat, hangsúlyozza a tavalyi helyzetet felfelé fordított barométer. Eszerint például a megkérdezettek 66 százaléka 2023-ban nem volt moziban, 86 százalékuk nem vett részt filmfesztiválon. Nálunk idén is szépszámu érdeklődő fordult meg az Alter-native nemzetközi rövidfilmfesztiválon. Pedig itt sem vet fel sok

embert a pénz, itt is mind többen váltak a streaming filmnézés híveivé. De valamiképpen megőriztük a nyilvános térben zajló kultúra igényét is. Biztos mások is felfigyeltek arra, hogy a vásárhelyi könyvvásáron sok diák töltötte meg a Nemzeti Színház előcsarnokát, könyves eseményekre berendezett te-reit, zugait. A kisebbek inkább a könyvstandok körül forgolódtak, a nagyobbak viszont kissé félrehúzódva, kényelmes kuckókra találva okostelefonnal, laptoppal, tablettal foglalták le magukat. Úgy tűnt, közömbösek a könyvek iránt, és mégis otthonosan, jól érezték magukat a könyvek között, Gutenberg rég lesajnált univerzumában. Igen, próbálunk haladni a korrallal, változnak a kultúrafogyasztási szokások is, és eléggé gyorsan igazodunk hozzájuk, de jó megbizonyosodni arról is, hogy vannak olyan értékeink, amikhez továbbra is kitartóan ragaszkodunk. A Marosvásárhelyi Könyvvásár még most is, 30 év után is mindent visz, és még a könyvterjesztőknek, könyvkereskedőknek sem kell túlzottan panaszkodniuk a vásárlás hiánya miatt.

N.M.K.

Nem ismertem nála életvidámabb és komolyabb teremtést. És szeretetre vágyóbbat sem. Pedig pár év híján egész évszázadot megélt édesapjától úgy kapta azt mindennap, olyan ünnepi nyugalommal és nagylelkű egyszerűséggel, mint annak idején a tanítványok az első úrvacsorát. Talán ezért is keresett és várt ehhez hasonlót mindenkitől, aki a közelébe került.

A meleg tekintetű, hetvenes éveiben járó „kislányt” hihetetlenül könnyű volt megszeretni, nekem is rövid idő alatt sikerült. Rengeteget tanultam tőle az alatt a közel két hónap alatt, amelynek minden hétköznap délutánjából másfél-két órát együtt töltöttünk. Első találkozásunkkor egy félbehagyott römiparti fölött váltottunk pár szót, de egymás világa felé csak ezután tettünk lépéseket. Beszélgetni, játszani jártam hozzá hétfőtől péntekig, és azért, hogy tanítsam mindenne, amire csak tudom. Állatmeséket olvastunk – én fennhangon, a rendelkezésemre álló mondatok segítségével, ő szelíd visszhangként ismételve a figyelmét leginkább felkeltő mondanivalót, bizalommal simulva bele a közös időbe. A történethez tartozó rajzok mindig megmosolyogtatták. Sorra simogatta, becézgette őket – „milyen édes kicsi cica”, „ügyes kicsi maci”, jegyezte meg a kedvére való illusztrációk lát-tán –, aztán újra közelebb húzódott hozzám, és hagyta, hogy apró, fűrgé pillangókként röpködjek körbe a szavak. Az illusztrációk segítségével több mozzanatot is fel tudta idézni az elhangzott cselekménynek, máskor egymásba fűzött két mesét, például a három kecskegidát a farkast forrázó kismalacéval.

Néha úgy éreztem, fásasztja a felolvasás, és kizárólag a kedvemért, abból a megelőlegezett, feltétel nélküli szeretetből hallgatja végig türelmesen, amire csak a nagyon tiszta lélek képes.

Egy másik közös időtöltésünk a színezés volt, ez a tevékenység az első perctől lekötötte. Főleg az emberi alakokat és állatokat ábrázoló nagyobb rajzoknak örült – a legtöbbet az internetről nyomtattam, de egy kedves ismerősöm fiától maradt foglalkoztató füzeteket is elvittem neki –, és mindig izgatottan kérdezte: „mit gondolsz, milyenre festjük az arcot, a haját, a ruhát?”

– Nem búsulok én, minek búsuljak – jegyezte meg sokszor festés közben. – Itt van a barátnőm, és szeret engem.

– Téged, aki ismer, mindenki szeret – válaszoltam ilyenkor tiszta szívből.

– Pedig van egy kicsi madár – nézett rám fűrkészőn –, a szomszéd fiú madara, amelyik azt szokta mondani, hogy engem nem kell szeretni, mert csúf vagyok. Mindig azt mondja nekem: csúnya, csúnya.

– Hazudós az a madár, de majd én mórresre tanítom, ha még egyszer ekkorát lódit – mentem bele a játékba, amitől barátnőmnek rendszerint felragyogott a tekintete.

– Mondd is meg neki – biztató mosolyogva –, hátha megjön az esze.

Egy következő találkozásunkkor aztán a

Valaki megsimogatott

legváratlanabb pillanatban hozta fel újra a témát:

– Megint itt volt az a madár, és azt ismételtette, hogy csúnya vagyok.

Időbe telt, amíg rájöttem, hogy ez a titokzatos történet tulajdonképpen egy vágyat rejt magában. Azt üzeni: „Erősíts meg abban, hogy szép és szerethető vagyok, még ha én sokszor nem is látom magam ilyennek. Még ha sokszor menekülni is szeretnék a testből, ami kalitkaként őriz. Én vagyok az a madár”.

Az idő múlásával egyre derűsebbek, játékosabbak lettek az együtt töltött órák, és egyre több az ajándék, ami elkészüléskor a táskámba került. Barátnőm szinte minden kiszínezett rajzot nekem adott, hogy örömet szerezzem, sőt még azokból is néhányat, amelyeket az ismeretségünk előtt egyedül vagy valaki más társaságában festett ki. Egy idő múlva a keresztjeitvényekre is rákaptunk – én olvastam fel a keresett szavak meghatározását, ő pedig egyre gyakrabban vágta rá a helyes választ –, és amikor ezekből is jó pár összegyűlt, a rajzok mellé belőlük is kaptam útravalót.

– Marad nekem is, ne búsulj. Vigyed csak haza, hogy neked is legyen – hagyta rám barátnőm mindegyre a közös emlékeket. Ez az önzetlen, minden elvárástól mentes gesztus volt az egyik legemlékezetesebb lecke a szá-

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Szerkesztette: Benedek István

Nehéz időszakban értek el növekedést tavaly a régió mamutvállalatai

A tavalyi kedvezőtlen gazdasági klíma nyomot hagyott a régió ötszáz legnagyobb vállalatának teljesítményén is, az érintett mamutcégek összforgalma ugyan 2,5 százalékkal 1100 milliárd euróra emelkedett, azonban csak a cégek fele tudott árbevétel-növekedést elérni – derül ki a Coface hitelbiztosító minden évben megjelentő CEE Top 500 című elemzéséből.

Az MTI-nek küldött elemzés szerint a közép- és kelet-európai térség összesített GDP-je mindössze 0,7 százalékkal nőtt éves szinten, ami a jelenlegi évszázad leggyengébb adata.

A régiós cégek összesített nyeresége 17,4 százalékkal 44,91 milliárd euróra mérséklődött. Az alkalmazotti létszám mindössze 1 százalékkal 2,4 millió főre emelkedett.

A vállalati rangsort a lengyel olajcég, a PKN Orlen vezeti, amely 34 százalékkal 85,9 milliárd euróra növelte a forgalmát a múlt év során. Második helyen zárt a Skoda: a cseh autógyártó árbevétele 31 százalékkal 23,45 milliárd euróra gyarapodott. A harmadik legnagyobb régiós vállalat a Mol lett, amely az egy évvel korábinnál 5 százalékkal alacsonyabb, 23,3 milliárd eurós összeggel szerepel a Coface-listán.

Az első tízbe a magyar vállalatok közül az MVM került be, 13,3 milliárd euróval a hatodik helyen végzett. Az Audi Hungaria a tizenegyedik helyet szerezte meg 9,1 milliárd eurót meghaladó forgalmával, amely 8 százalékos emelkedés éves szinten. Az

elemzés szerint – a korábbi évektől eltérően – nem minden ágazatban volt forgalomnövekedés 2023-ban. A nehézségekkel küzdő ágazatok közé tartoztak az energiaigényes iparágak, mint a fém-, a papír- és a faipar, valamint a közművek és közszolgáltatások.

Három év után az autóipar és a szállítási szektor visszaszerezte a vezető helyet, 16,8 százalékos forgalomnövekedéssel és 40,8 százalékos nettó nyereségnövekedéssel, amit az ágazat az emelkedő autóeladásoknak köszönhet. A 2023-as év kihívást jelentett a háztartások és a vállalkozások számára is, és ennek következtében visszafogták a tartós fogyasztási cikkek, de nem a járművekre fordított kiadásait.

Az ásványi anyagok, vegyi anyagok, kőolaj, műanyag- és gyógyszeripari ágazat, amely hagyományosan a legnagyobb szektor, idén a második helyre esett vissza, szerény forgalomnövekedéssel, de a nettó nyereség 42,8 százalékos csökkenésével, mivel a közép- és kelet-európai olaj- és gázipari vállalatoknak kihívást jelentő feldolgozási árakkal kellett szembenéznük az ingadozó olajárak és a csökkenő földgázárak mellett.

A vegyes termékkörű kereskedelem dobogóra került, amit az alacsony munkanélküliség és a növekvő bérek által ösztönzött fogyasztói kereslet élénkítése támogatott.

A Coface hitelbiztosító az idén tizenhatodik alkalommal készítette el a CEE Top 500 kiadványt, amely a régió ötszáz legnagyobb vállalatát rangsorolja a forgalmuk alapján. (MTI)

Összefognak a régiós tőzsdék és az EBRD a tőkepiacok fejlesztése érdekében

Megállapodást írt alá Pozsonyban hét közép-európai értéktőzsde, valamint az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD), az együttműködés célja a régiós tőkepiacok közös fejlesztése – közölte a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) hétfőn az MTI-vel.

A tájékoztatás szerint az egyetértési megállapodás főbb területei közé tartozik az elsődleges piacok bővítése, a hosszú távú lakossági megtakarításokat támogató intézményi keret fejlesztése, a lakossági befektetők részvételének ösztönzése, az új technológiák támogatása, a régiós tőkepiaci infrastruktúra hatékonyságának nö-

velése, valamint a bevált gyakorlatok megosztása.

A jól működő tőkepiacok a gazdaság – és különösen a kis- és középvállalkozások – fejlődésének alapját képezik. Ezek a piacok létfontosságú finanszírozási forrást biztosítanak a gyorsan növekvő és innovatív vállalatok számára, valamint lehetőséget adnak a lakosságnak, hogy részesedjen a gazdasági sikerből – írták.

Végh Richárd, a BÉT vezérigazgatója a közleményben kifejtette: a közép-európai tőzsdék kulcsszerepet játszanak a helyi tőkepiaci ökoszisztéma kialakításában és fejlesztésében. (MTI)

Svájci tudást hoztak a gazdáknak

Múlt héten Maros megyében is képzést tartott a szarvasmarhatartó gazdák számára a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete (SZGE). Értékes svájci tapasztalatokat szerezhettek azok is, akik nem ma kezdték ezt a pályát.

Gligor Róbert László

A gyergyószéki gazdák régi szakmai kapcsolatokat ápolnak svájci szakmabeliekkel, akik évente szerveznek számukra tanfolyamot. Múlt héten is Erdélyben járt a Mythen-fonds alapítvány révén az egyik tapasztalt nyugati gazda, s nemcsak a gyergyóiakkal osztotta meg tapasztalatait, hanem a Caritas Vidékfejlesztés révén a Maros megyeiekhez is elhozta ezt a tudást. Az SZGE felhívására múlt héten 28 gazda, szakember gyűlt össze a nyáradszeredai inkubátorházban a megye minden részéből.

Aprólékos, hasznos tanácsok

A nagy tapasztalatokkal rendelkező Jakob Sturzenegger négy nagy témakörben adta át tudását gazdáinknak. Egy kezdő vagy új fejlesztést indító gazdának számos szempontot figyelembe kell vennie, amikor alapoz, azaz istállót épít. Nemcsak az anyagi lehetőség fontos, hanem a rendelkezésre álló terület nagysága, hogy szabad- vagy kötött tartású tenyésztés lesz-e, hány állata van, a jövőben fejlesztési-állományát, milyen fejő- és egyéb berendezéseket használ majd, de az állatok megfelelő területigényét s az istálló tájolását is előre számításba kell venni.

Számos érdekes tanáccsal látta el a svájci előadó a gazdákat Fotó: Gligor Róbert László

A takarmányozás nagyban befolyásolja a tejhozamot, ezért különösen oda kell figyelni rá. Nemcsak azt kell szem előtt tartani, hogy mikor kell lekaszálni a szálas takarmányt, hanem azt is, hogy az mennyit marad szabad ég alatt, de a bálázásnál számít a takarófólia anyaga, a tárolóhely milyensége is, hogy az állateledel ne veszítsen minőségéből.

Svájcban főleg vetett legelők vannak. Annak érdekében, hogy legelőink megfelelőek legyenek, ki kell számítani a területek állatterhelését, beállítani a szakaszos legeltetést, gondozni és takarítani kell a legelőt, még azt is meg kell határozni, hogy az állat mennyit sétáljon egy nap alatt, mert az is befolyásolja a tejhozamot. Nem hagyták figyelmen kívül az állatjóléti kérdéseket sem: a szellőztetés, a fény, hőmérséklet biztosítását az istálló-

ban, és a körömtakarítás fontosságát. Ezután a jelen levő gazdák Takács Benjámin nyáradszent-lászlói farmjára látogattak el, ahol egy korszerűsített istállót vettek szemügyre.

Folyamatosan tanulni kell

A képzésen voltak pályakezdő fiatalok, de olyanok is, akik nem ma kezdtek állattenyésztéssel foglalkozni. Hogy ők miért vesznek részt mégis ilyen tanfolyamokon? Szabó Árpád szervező, az SZGE alelnöke úgy véli: bármilyen jó is legyen egy gazda, mindig van mit tanulnia, s egy-egy ilyen alkalommal – ahol főleg a szarvasmarhatenyésztésben nagy hagyományú és gazdag tapasztalattal svájciakkal lehet találkozni – olyan ismeretekre is szert tesznek, amelyeket saját gazdaságukban is alkalmazhatnak.

EY: csak átmeneti a megtorpanás az elektromos autók piacán

A világ egyik vezető könyvvizsgáló, adó-, jogi, stratégiai, tranzakciós és üzleti tanácsadást nyújtó vállalata, az EY felmérése alapján lassulás tapasztalható idén a tisztán elektromos, hibrid és plug-in járművek (EV) iránti globális kereslet növekedésében, ugyanakkor a cég autóiparági csoportjának vezető partnere szerint a megtorpanás várhatóan csak ideiglenes, és a gyártók hamarosan újra növelhetik a kapacitásokat.

Az EY azt közölte kedden az MTI-vel, hogy az elmúlt évek látványos emelkedéséhez képest idén szerényebb mértékű volt az elektromos meghajtású járművek iránti kereslet világszintű bővülése: míg 2020 és 2023 között 30 százalékról 55 százalékra ugrott az ilyen típusú autók vásárlását tervező fogyasztók aránya, addig idén mindössze 3 százalékpontos növekedést mutatnak a számok.

A 28 ország 19 000 fogyasztójának megkérdezésével készült nemzetközi felmérésükből kiderült, a válaszadók 27 százaléka leg-

inkább a hiányos töltőinfrastruktúra miatt hezitál, míg negyedük a hatótávolság miatt aggódik.

A felmérés adataiban most először az akkumulátorok cseréjének magas költségei miatti félelmek is megmutatkoznak: ezt a kockázatot a potenciális vevők 26 százaléka említette meg.

Úgy folytatták, hogy e-autó vásárlására leginkább a magas üzemanyagárak ösztönzik a fogyasztókat 2024-ben is, a kutatás résztvevőinek több mint harmada ezt jelölte meg a legmeghatározóbb indokként.

Eközben a környezetvédelmi szempontok arányaiban háttérbe szorultak: 2021-ben a megkérdezettek közel fele jelölte meg ezeket motiváló tényezőként, idén már csak harmaduk – tették hozzá.

Mint írták, az elektromos autók elterjedésének nagy nyertesei a kínai gyártók, amelyek az elmúlt években komoly előrelépést könyvelhettek el a szektorban világszerte, csak az európai EV-eladásokban a kínai modellek aránya 0,4 százalékponttól 8-ra emelkedett 2019 és 2023 között.

A közlemény szerint Szűcs Tamás, az EY autóiparági csoportjának vezető partnere azt mondta, hogy a kereslettel egyidejűleg érdemes megvizsgálni a kínaiakat is: az előrejelzések alapján az elektromos autók európai gyártásának jelenlegi bizonytalansága csak átmeneti jellegű, az évtized végére növekedés várható. (MTI)

Forrás: Steerev

Román papírformasiker – Ciprus közel állt a meglepetéshez

Farczádi Attila

Románia labdarúgó-válogatottja győzelemmel zárta szereplését a C divízió 2. csoportjában: hétfő este 4-1-re nyert a Mircea Lucescu irányította együttes.

A váratlanul a kezdő tizenegybe nevezett Birligea már a 2. percben megszerezte a vezetést a román csapat javára. Bukarestben ezután is a hazaiak rohamoztak többet, és a 42. percben megduplázták előnyüket: egy letámadást és gyors labdaszerzést követően Birligea lövését még hártotta a ciprusi kapus, a labda azonban Răzvan Marinhoz pattant, aki közelről nem hibázott.

Szünet után motiváltabban tért vissza a vendég együttes, amelynek az 52. percben sikerült faragnia a hátrányból, Radu Drăgușin hibáját kihasználva Pittasz talált a hálóba. Tíz perccel később szinte az egyenlítés is összejött a ciprusiaknak, Marius Marin eladott labdáját azonban ugyanaz a Pittasz nem tudta góllá váltani, Florin Niță ugyanis nagyot nyújtózva óriásit védett. A kapusparádé azonban sérüléssel járt, ezért Târnovanunak kellett beállnia. A ciprusiak ezután nem sokkal emberhátrányba kerültek: Laifisz három perc alatt két sárga lapot is begyűjtött, emiatt kiállították. Ezzel megfordult a meccs, újra a románok

Fotó: a román válogatott közösségi oldala

támadtak többet, és a 80. percben Răzvan Marin ismételt betalált. Három perccel később pedig Ianis Hagi passzából Florinel Coman beállította a 4-1-es végeredményt.

Sikerével Románia 15 pontos, és vezeti a tabellát a 12 pontos Koszovó előtt, amely tegnap 1-0-ra nyert Litvánia ellen. A csoport végeredménye az Európai Labdarúgó-szövetség döntésének függvénye, ugyanis az UEFA-nak határozni kell a két csapatnak a hajrában, 0-0-s állásnál félbeszakadt mérkőzése ügyében.

Mesterméreg

Mircea Lucescu (Románia): „Három nagyon fontos pontot szereztünk, megszilárdítottuk a csoportgyőztes pozíciókat. Az első félidő jobban sikerült, a második kevésbé. Azonban gyorsítottunk a hajrában, így jól fejeztük be a mérkőzést. Sajnos a védekezésben elkövetünk néhány hibát, így a kapusunk került előtérbe, aki ma is kiemelkedően védett. Nem vagyok elégedett, mert nem szeretem, ha a csapatom hibázik a védekezésben. Azonban voltak pozitívumok is. Azt mondtam a fiúknak a meccs előtt, hogy kezdés után mielőbb löjjenek kapura, és lépjenek meg az ellenfelet. Birligea ezt meg is tette. Elégedett vagyok, ahogyan bemutatkozott, de többet is tehetett volna.”

A 90+3. percben szusszantak fel a spanyolok és a skótok is

A portugál és a spanyol válogatott is veretlenül jutott be a negyedöntőbe hétfőn a labdarúgó Nemzetek Ligája A divíziójából. A portugálok a horvátok otthonában értek el döntetlent, a spanyolok pedig a vendég svájciakat verték meg egy góllal, a 90+3. percben értékesített büntetővel. A két gárda mellett a horvátok és a dánok kerültek még a legjobb nyolc közé.

A skótok ugyancsak a 90+3. percben szerzett góllal nyertek Lengyelországban, és feljötték osztályozós helyre.

Nemzetek Ligája, 6. (utolsó) forduló:

* A divízió:

1. csoport: Horvátország – Portugália 1-1, Lengyelország – Skócia 1-2. A végeredmény: 1. Portugália 14 pont, 2. Horvátország 8, 3. Skócia 7, 4. Lengyelország 4. Azonos pontszám esetén az egymás elleni eredmények döntöttek.

4. csoport: Spanyolország – Svájc 3-2, Szerbia – Dánia 0-0. A végeredmény: 1. Spanyolország 16 pont, 2. Dánia 8, 3. Szerbia 6, 4. Svájc 2.

* C divízió:

2. csoport: Koszovó – Litvánia 1-0, Románia – Ciprus 4-1. A csoport állása: 1. Románia 15 pont/5 mérkőzés, 2. Koszovó 12/5, 3. Ciprus 6/6, 4. Litvánia 0/6.

3. csoport: Luxemburg – Észak-Írország 2-2, Bulgária – Fehéroroszország 1-1. A végeredmény: 1. Észak-Írország 11 pont, 2. Bulgária 9, 3. Fehéroroszország 7, 4. Luxemburg 3.

* D divízió:

1. csoport: Liechtenstein – San Marino 1-3. A végeredmény: 1. San Marino 7 pont, 2. Gibraltár 6, 3. Liechtenstein 2.

Jegyzőkönyv

Nemzetek Ligája, C divízió, 2. csoport, 6. forduló: Románia – Ciprus 4-1 (2-0). Bukarest, Nemzeti Aréna, 45.318 néző. Vezette: Luca Pairetto (olasz).

Románia: Niță (67. Târnovanu) – Rațiu, Drăgușin (68. Burcă), Pașcanu, Bancu – Răzvan Marin, Marius Marin (67. Coman), Olaru (66. Șut) – Ianis Hagi, Birligea, Mihăilă (84. Mitriță).

Ciprus: Demetriu – Karo (46. Antoniu), Andreu, Laifisz, Correia – Loizu, Spoljaric (46. Haralampusz), Artimatasz, Kakulli (46. Pittasz) – Cionisz (74. Makrisz), Szotiriu (79. Panagiotu).

Gólszerzők: Birligea (2.), Răzvan Marin (42., 80.), Coman (83.), illetve Pittasz (52.). Sárga lap: Karo (16.), Antoniu (53.), Laifisz (74., 77.).

Kiállítva: Laifisz (77.).

Norvégiába utazik a román kosárlabda-válogatott

Ma befejezi a felkészülést Románia kosárlabda-válogatottja a Norvégia és Luxemburg elleni idegenbeli mérkőzésre, amelyeket a 2027-es világbajnokság európai előselejtezőjében rendeznek.

Mihai Silvășan edző a következő játékosokat hívta meg a keretbe: Lucas Tohătan (CSO Voluntari), Tudor Șomănescu (Kolozsvári U-BT), Kuti Nándor (Dinamo Bukarest), Tudor Fometescu (FC Argeș), Kris Richard (Nagyvárad CSM), Mihai Măciucă (Kolozsvári U-BT), Bogdan Nicolescu (Nagyvárad CSM), Dragoș Dicușescu (BG Helsing Leiters-

hofen), Mirel Dragoste (Nagyszebeni CSU), Ștefan Grasu (Dinamo Bukarest), Andrei Oinaru (Corona Brassó), Emanuel Cățe (BAXI Manresa), Alexandru Olah (CSO Voluntari), Rareș Uță (CS Vâlcea 1924).

A csapat máig Pitești-en készült, majd Oslóba utazik a Norvégia elleni mérkőzésre (november 21., 20.00), onnan pedig Luxemburgba veszi az irányt, ahol november 24-én (18.00 órai kezdettel) a házigazdák válogatottjával találkozik.

A román csapat az első mérkőzésen, februárban Kolozs-

váron 76:72-re kikapott Luxemburgtól. Ez volt az első alkalom, amikor a kispadról Mihai Silvășan irányította az együttest.

Az előselejtezőben tíz csapat küzd a továbbjutásért. Románia a B csoportban kapott helyet. Az A jelű kvartettet Svájc, Koszovó, Izrael és Azerbajdzsán, míg a C jelű triót Ausztria, Örményország és Albánia alkotja. A három csoportgyőztes, valamint a legjobb második helyezett jut tovább a következő selejtezőkörbe, ahol a 2025-ös Európa-bajnokság selejtezőjében kiesett nyolc csapat mezőnyéhez csatlakozik.

Martinić hátára vette a csapatot

Bálint Zsombor

Csapattársai némelyikének váratlanul szerény teljesítményét látva, Goran Martinić a hátára vette a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapatát, és megőrizte a hazai hibátlan mérlegét a CSA Steaua elleni mérkőzés után is. Tudjuk, Person és Anyikijenko sérülései jelentős hátrányt jelentenek a csapat számára, de a bukarestieknél is hiányzott két légiós, Soares és Gordon, így ebből a szempontból gyakorlatilag egálban volt a két együttes.

Szinte már megszoktuk, hogy nagyon nehezen melegedik bele a marosvásárhelyi együttes, amely mintha szándékos taktikaként alkal-

mazná, hogy az első félidőben csak langyosan védekezik. Nem valószínű, hogy ez Faragó Péter utasítása lenne, inkább a személyi hibák számát próbálják mérsékelni tudat alatt is, hiszen ezt a találkozót is hetes rotációval játszották végig. Vagy inkább csak hatos, mert a sérülés után visszatérő Gajović – noha húsz percen át a pályán volt – alighanem eddigi legszerényebb teljesítményét nyújtotta Marosvárhelyen, négyser vették ki a kezéből a labdát, a hajrában elkövetett turnover pedig szinte vereséget hozott a hazaiaknak.

A tessék-lássék védekezés következtében az első félidő után a CSA Steaua hatpontos előnnyel vonult az öltözőbe. S hogy viszonylag szoros

maradt a mérkőzés például az első negyedben, az elsősorban Martinić tripláinak köszönhető.

A találkozó aztán a marosvárhelyi csapat hagyományosan erős harmadik negyedével billent át hazai vezetésbe. Néhány ellopott labda és a bukarestiek hibái következtében, 13-0-s rohammal sikerült mínusz hétről plusz hatra fordítani az eredményt. Az előny pedig kilenc pontra nőtt a negyedik negyed elején, csak hogy néhány rossz döntés (a marosvásárhelyi játékosok, de a játékevezetők részéről is) következtében visszajött a meccsbe a Steaua egy 10-1-es parciálissal. Ebbe beleértendő Hicks technikai hibáért kapott szabaddobása is, de hogyan is hagyhatta volna szó nélkül a kispad, amikor Andrei Vizitiu (bukaresti!) játékevezető először három másodperc miatt vette el a marosvásárhelyiektől a labdát, éppen amikor Jeremić ellen szabálytalankodtak, majd Casale ellen ítélt szabálytalanságot, noha Hicks lökte fel a helyben álló marosvásárhelyi játékosot.

Végül annak a Blaj-Voinescunak a triplájával egyenlített a Steaua, aki nem igazán volt a közönség kedvence, hiszen – emlékeznek még – miatta tiltották el az előző idényben (továbbra is azt állítjuk, nagyon igazságtalanul) Martinićot. Talán erre emlékezett utóbbi is, aki döntő fontosságú pontokat szerzett a végjátékban.

Egy perccel a lefűjás előtt Gajović kezéből kivették a labdát, a veterán Mandache pedig ismét egyenlített, aztán Martinić két sza-

baddobására Hicks nyolc méterről szerzett triplával válaszolt, ezzel pedig a CSA Steaua került előnybe. Ki más dobhatott volna ekkor nyerő triplát, mint Martinić? Volt azonban még 24 másodperc a meccsből, és a CSA Steaua hátulról indított az időkerés után, hogy teljes játékeje legyen. Vann azonban kihagyta a dobást, Șolopa fogta meg a lepattanót, jött a gyors fault, a marosvásárhelyi játékos azonban mindkét szabaddobását kihagyta (a másodikat szándékosan), így idegtépő hajrát követően a marosvásárhelyi csapat nyert.

Hiányzók ide vagy oda, nem ez volt a CSM legjobb meccse az idényben. Hogy Martinić meg

akarta mutatni Blaj-Voinescunak, hogy ki a góré, egyértelmű. Sántától is szolid teljesítményt láttunk, Șolopa sokat küzdött, egyik legjobb meccse volt, Casale is hozta a maga szintjét. A többiekől azonban – főleg Gajovićtól – sokkal többet várnunk.

A bajnokság most a válogatott mérkőzéseknek fenntartott FIBA-ablak miatt két hétig szünetel, Marosvásárhely legközelebb két hét múlva a Kolozsvári U-BT otthonába látogat. Hiányos csapattal lehetetlen küldetésnek tűnik elkerülni a vereséget. Nézzük azonban a jó oldalát: akkora favorit az U-BT, hogy a CSM-nek semmi veszíteni-valója nincs.

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 9. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Bukaresti CSA Steaua 96:94 (23-24, 23-28, 27-19, 23-23).

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 1450 néző. Vezette: Alin Faur (Temesvár), Vlad Cotrobaș (Bukarest), Andrei Vizitiu (Bukarest). Ellenőr: Radu Buczeran (Temesvár).

Marosvásárhely: Martinić 30 pont (5), Sánta 20, Șolopa 19, Jeremić 10 (2), Casale 9 (2), Reljić 4, Gajović 4 (1). Kispadon: Bodó, Engi-Rosenfeld, Major, Mureșan.

CSA Steaua: Hicks 26 pont (3), Wiley 25 (1), Vann Jr. 15 (1), Andrews 9, Mandache 8 (2), Blaj-Voinescu 6 (2), Stan 5, Mandisodza, Ionescu. Kispadon: Popescu.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 9. forduló: SCM U Craiova – CS Vâlcea 1924 95:73, Konstancai CSM – CSM Baschet Petrolul Ploiești 82:72, Bukaresti Rapid – FC Argeș Pitești 79:73, Galaci CSM – Temesvári SCM 84:69, Bukaresti Dinamo – CSO Voluntari 69:88, Nagyszebeni CSU – Nagyvárad CSM 64:93, Brassói Corona – Kolozsvári U-BT 67:107, Marosvásárhelyi CSM – Bukaresti CSA Steaua 96:94.

Fotó: Nagy Tibor

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A járművezetők, gyalogosok, kerékpározók felelőségéről A közúti áldozatokra emlékezve

Fotó: Alexandra Luca

A közúti közlekedés áldozatainak világnapját 2005 óta minden év november harmadik vasárnapján tartják. A tűzoltóság Horea utcai székhelyén a katasztrófavédelem és a rendőrség képviselői múlt hét végén sajtótájékoztató keretében fejezték ki együttérzésüket a közúti balesetekben elhunyt áldozatok családjának. Ugyanakkor mindazokat, akik volán mögé ülnek, arra emlékeztettek, hogy a saját és mások élete iránti felelősségtudattal és elővigyázatossággal vezessenek.

Idén november 17-e a közúti közlekedés áldozatainak világnapja. Ebből az alkalomból idén a katasztrófavédelem és a rendőrség közös akciók keretében tart tájékoztató és oktatási tevékenységeket, hangsúlyt helyezve a közúti baleset szemtanújaként vagy áldozataként tanúsítandó magatartásra is.

November 17-én, vasárnap a marosvásárhelyi Plaza M bevásárlóközpontban gyerekek és felnőttek egyaránt részt vehettek a különböző vészhelyzetekben alkalmazandó intézkedésekkel kapcsolatos workshopokon.

A Maros megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség az első tíz hónapban jelentős számú eseménynél kellett beavatkozni. Január 1. és október 31. között a SMURD személyzetét 670 beavatkozásra mozgósították az illetékességi területükön, hogy sürgősségi orvosi segítséget nyújtsanak a közúti balesetekben érintett polgároknak. Az összes beavatkozásból 813 fel-

nőttek és 120 gyermeknek nyújtott segítséget a SMURD személyzete. Ebben az időszakban a felügyelőség operatív struktúrái 43 súlyos közlekedési balesetre reagáltak azonnal, amelyek közül 28 esetben bonyolult mentési beavatkozásra volt szükség az áldozatoknak az összeroncsolódott járművekből való kiszabadításához. Ezek az akciók a mentőcsapatok szakértelmének és elkötelezettségének köszönhetően váltak lehetővé, akik minden erőforrásukat a hatékony beavatkozásra és az események negatív hatásainak minimalizálására fordították. Sajnos, azokban a balesetekben, amelyekhez a tűzoltókat irányították, október 31-ig 21 személyt a helyszínen halottnak nyilvánítottak. Ezek a tragikus veszteségek rávilágítanak arra, hogy minden közlekedő tisztában kell legyen a kockázatokkal, és tartsa be a közlekedési szabályokat.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség beszámolója szerint az év első tíz hónapjában Maros me-

gyében 135 súlyos közúti baleset történt, amelyek során 27 személy életét veszítette, 124 személy súlyosan megsérült, 59 enyhébb sérüléseket szenvedett. A közúti rendőrség beszámolója szerint a balesetek okai között említendő a kerékpárosok szabálytalan közlekedése, az elsőbbség megadásának elmulasztása a gyalogátkelőhelyeken, az útviszonyokhoz nem igazított sebesség vagy a sebességhatár be nem tartása és a gyalogosok szabálytalan és elővigyázatlan átkelése az úttészen. Az eddig eltelt időszakban 380 ellenőrzést végeztek a közúton, és 30 ezer lej fölötti bírságot szabtak ki a hajtási jogosítványok és forgalmi engedélyek bevonása mellett. Ittas vezetés büncselekménye miatt 199 esetben, tudtmódosító szerek használatáért 70 esetben indítottak eljárást.

A múlt év hasonló időszakához mérten az év első tíz hónapjában a gyalogsgázolások száma 26%-kal nőtt, a gyalogosok szabálytalan átkelése okozta balesetek 95%-kal, a gyorsrajtás okozta balesetek száma 65%-kal magasabb.

A közúti balesetek megelőzése érdekében 194 tájékoztató és megelőző oktató tevékenységet tartottak, az információkat több mint 8.600 kedvezményezetthez juttatták el.

Az E.ON-ra hivatkozva

Feltételezett csalók fotóznának a lakásban

Antalfi Imola

Lapunk egyik marosvásárhelyi olvasója nemrég jelezte szerkesztőségünknek, hogy vannak olyan személyek, akik különböző szolgáltatások, úgymond az E.ON, a villamosági vállalat képviselőitől lépnek fel és kéreznék be a lakásokba.

A szóban forgó, leginkább fiatalokú férfiak azt állítják, hogy a fenti cégek megbízásából fotókat kell készíteni ahhoz, hogy előjegyezhesék az ügyfeleknek a szolgáltatás felfüggesztését. Hol kedvesen, hol követelőzőbben lépnek fel, legutóbb a Kárpátok sétányon, illetve a Szabadság utcai tömbházakban próbáltak fotózni. Olvasónkban ezek után felmerült a gyanú, hogy esetleg csalók lehetnek, akik alapvetően idős, nyugdíjas lakókhöz kopogtatnak be, körbefotózzák a lakást, elkérik a számlát, és ezáltal előkészítik a teret társaiknak.

Szerkesztőségünk megkeresésére a rendőrségtől azt a választ kaptuk, hogy a büntügyi osztályra nem tettek feljelentést, illetve panaszt a fentihez hasonló esetek miatt. Azt javasolják a lakóknak, hogy ne engedjenek be lakásukba ismeretlen személyeket. Ha ezek egy bizonyos

szolgáltatóra hivatkoznak, a lakók előbb tájékozódjanak az illető cégek közönségszolgálatánál, hogy adtak-e ilyen megbízást alkalmazottaiknak. Az E.ON szóvivője közölte lapunkkal, hogy Maros megyében nincsenek lakásról lakásra (door-to-door) járó munkacsoportjaik, akik az E.ON üzleti ajánlatait ismertetnék, illetve szerződés kötést szorgalmaznának. Továbbá, az E.ON felhívja a figyelmet, hogy vannak személyek, akik a vállalat képviselőitől bejutnak a lakásokba, és a fogyasztók személyi adataihoz hozzáférhetnek a meglévő szerződésekből. Az ilyen helyzetek elkerülése végett a gázvállalat hangsúlyozza, hogy szolgáltatói szerződéseket online csupán a vállalat weboldalán, a www.eon.ro/servicii-suport-clienti/contractare címen lehet kötni, vagy személyesen a cég Pandúrok utca 42. szám alatti székhelyén, előjegyzés alapján (programálás a <https://www.eon.ro/programare-online> vagy a 0265-208-466-os telefonszámon). Végül pedig az E.ON vállalat szóvivője hangsúlyozta, azok az ügyfelek, akik a fentihez hasonló helyzetbe kerülnek, értesítsék a szolgáltatót a következő Call Center számokon: 0265.200.366 vagy 0265.200.900.

Állásbörze fogyatékkal élők számára

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség az Alpha Transilvană Alapítvánnyal együttműködve fogyatékkal élők számára szervez állásbörzét november 27-én 11 órai kezdettel Marosvásárhelyen, a Nicolae Grigorescu utca 19. szám alatti Mihai Eminescu Kulturális Központban. A munkáltatókat felkérjük, hogy vegyenek részt az eseményen, és jelezzék részvételi szándékukat a PULS platformon az üres álláshe-lyeik megadásával.

A rendezvény a munkaképes fogyatékkal élőknek szól, akik állást szeretnének találni, vagy átképzésre vágnak. Az állásbörze fő célja a foglalkoztatás növelése a munkaerő-kereslet és a munkaerő-kínálat összehangolásával, lehetőséget biztosítva a munkáltatók és a pályázók közötti közvetlen kapcsolatra. A fogyatékkal élő személyek jogainak védelméről szóló 2006. évi 448-as

számú törvény értelmében a legalább 50 alkalmazottal rendelkező állami intézmények, közjogi vagy magánjogi jogi személyek kötelesek fogyatékkal élő személyeket foglalkoztatni az összes alkalmazott legalább 4%-ának megfelelő arányban, ellenkező esetben kötelesek az állami költségvetésbe befizetni a garantált minimális bruttó alapbérnek megfelelő összeget, megszorozva azon állások számával, amelyeken nem foglalkoztatnak fogyatékkal élő személyeket.

Az érdeklődő munkáltatókat felkérjük, hogy vegyenek részt az eseményen, és jelezzék részvételi szándékukat a PULS platformon az üres álláshe-lyeik megadásával, „a börzére” megjegyzéssel. További információ a 0265-269-247-es telefonszámon vagy az ajofm.ms@anofm.gov.ro e-mail-címen kérhető – tájékoztatott az ügynökség. (pálosy)

Személyazonosító okmányok cseréje

Hosszított munkarend a választások előtt

A Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivatal tájékoztatja a polgárokat, hogy a megyében 21.038 olyan személy van, akinek lejárt a személyi igazolványának az érvényessége, és nem kérvényezte annak cseréjét. A választási hétvégén hosszított munkaprogrammal várják azokat, akiknek személyi igazolványa érvénytelen és újra cserélnék.

Az államfő- és a parlamenti választásokra készülve, Maros megyében a 17 helyi közszolgálat munkaidejét meghosszabbítják, hogy a választásra jogosultak személyazonossági okmányok kiállítására vonatkozó kérelmet operatív módon lehessen megoldani. Nyitva tartanak:

- november 23-án és 30-án, valamint december 7-én 8–16 óra között;
- november 24-én, valamint

december 1-jén és 8-án 7–21 óra között.

Az említett napokon a kérelmek és dokumentumok benyújtásához nem szükséges előzetes időpont-egyeztetés.

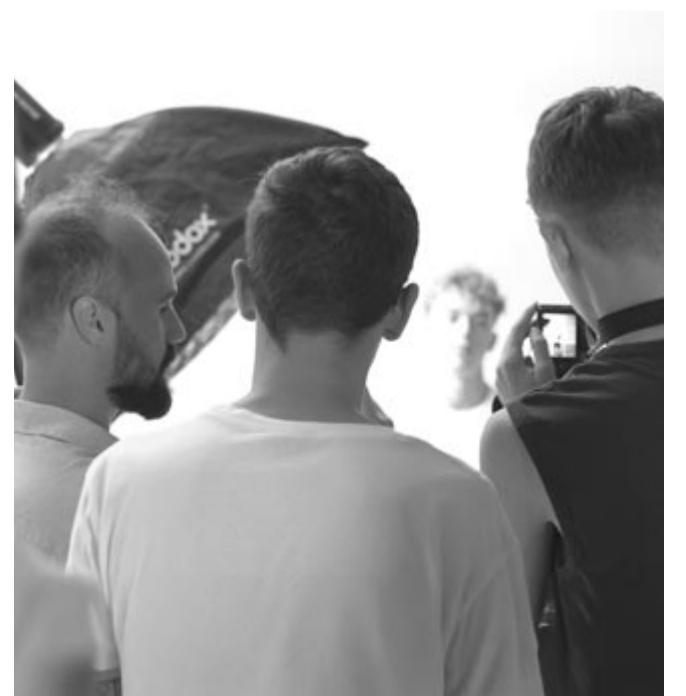
Elsőbbséget élveznek a lejárt, megrongálódott, elveszített, ellopott vagy érvénytelenített okmányok pótlására, cseréjére vonatkozó kérelmek – tájékoztatott Codruța Sava, az intézmény vezetője.

Középiszkolások fotókiállítás a tolerancia jegyében

Fiatalok a változásért

A Gyulafehérvári Caritas Fiatalok a változásért projektjének munkatársai szeretettel várnak mindenkit a programban részt vevő marosvásárhelyi középiszkolások fotókiállításának megnyitójára, amelyre november 21-én, csütörtökön délután 5 órától kerül sor a marosvásárhelyi Caritas Ház A termében, a Mărăști utca 36. szám alatt.

A tolerancia jegyében összeállított fényképkiállítás egy többalkalmas fotóműhely eredményeképpen jött létre, amelyet a középiszkolások Szigeti Szenner Szilárd fotóművész vezetésével alkottak meg. Az eseményen föllép Moga Klára, az Avram Iancu Szakközépiszkola diákja, aki Vizi Imre dalszerzővel közösen írt első szerzeményét fogja előadni a gitárművész kíséretében. Mindkét esemény a Caritas *Fiatalok a változásért* című projektjének keretében zajlik, amelynek célja, hogy művészi eszközök segítségével eltérő szociális és családi háttérű fiatalokat közelítsen egymáshoz. A projektről bővebben itt lehet tájékozódni: <https://caritas-ab.ro/project/fiatalok-a-valtozasert/> – tájékoztatott Orbán Júlia sajtóképviseelő. (sz.p.)

Fotó: Gyulafehérvári Caritas

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Kínai motor egy Mercedesben

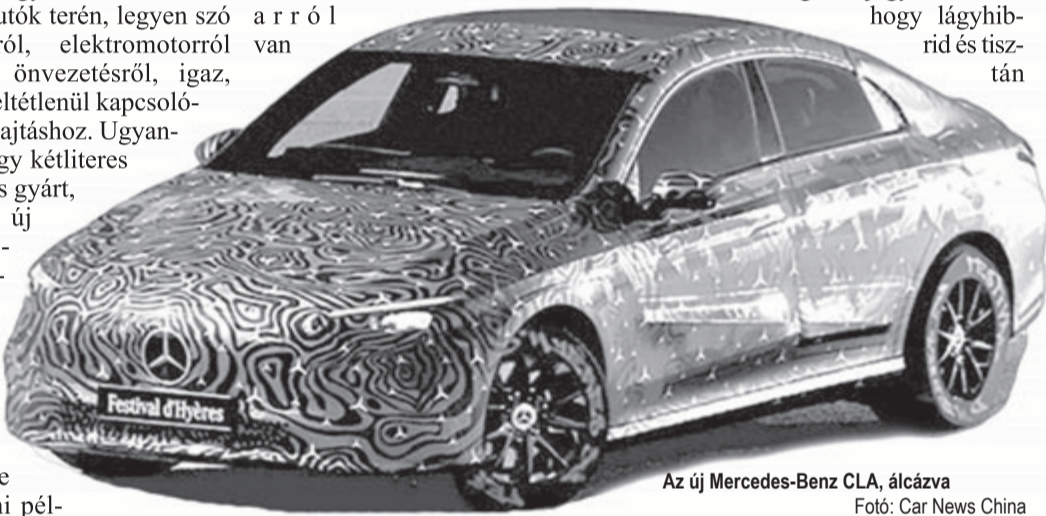
Szokták mondani, hogy régebben minden jobb volt. Ha nem is értünk egyet ezzel a mondattal, azt mindenképpen meg kell hagyni, hogy régebben a nagy német autómárkákba nem Kínából származott a motor. Nem biztos, hogy ez rosszabb lesz, de egészen biztosan egy furcsa fejlemény az autóiparban, ami sok emberben kérdéseket szül. Abban mostanra már semmi meglepő nincs, hogy Kína éllovas az elektromos autók terén, legyen szó akkumulátorról, elektromotorról vagy éppen önzetetről, igaz, utóbbi nem feltétlenül kapcsolódik a villanyhajtáshoz. Ugyanakkor most egy kétliteres turbómotort is gyárt, amelyik az új Mercedes-Benz CLA-ban fog helyett kapni. Az már egy másik kérdés, hogy ez mennyire fogja elnyerni például az európai vásárlók tetszését vagy bizalmát. Ezen kérdés megválaszolásához elsősorban arra van szükség, hogy a gyártó piacra dobja az új CLA-t jövőben vagy legkésőbb 2026 első felében, a kínai motorral, ezt követően elvállalja, hogy mennyire is jó ez a konstrukció.

Egyelőre annyit tudunk, hogy ahogy közeledik az új CLA bemutatója, egyre több információ lát napvilágot vele kapcsolatban. Nemrég például álcázott képek jelentek meg a típusról, és ezzel egy időben derültek ki az újdonságok a hajtás-

lánc kapcsán is. A Car News China értesülései szerint az új CLA lágyhibrid hajtású lesz, 250 lóerős teljesítménnyel, amihez 340 Nm nyomaték társul. Az erő egy kétliteres turbómotorból származik, amit a Mercedes közösen fejleszt a kínai Geelyvel. De ezt a közös munkát nem úgy kell elképzelni, hogy a német gyártó is nagymértékben részt vesz a folyamatokban. A gyakorlatban a ról van

merülhet fel a kérdés, hogy egy nagy múltú német autógyártó típusába miért kínai vállalat gyártja a motort. Nos, erre is van magyarázat. Li Shufu, a kínai Geely vezetője, 10%-os tulajdonrészrel rendelkezik jelenleg a Mercedesben, innen származik tehát az együttműködés gondolata és a közös fejlesztés, illetve gyártás.

Ugyanakkor a jövőben (vagy 2026-ban) megjelenő modell kapcsán meg kell jegyezni azt is, hogy lágyhibrid és tisztán

Az új Mercedes-Benz CLA, álcázva

Fotó: Car News China

szó, hogy a motor egészét a Geely és annak május 31-én létrehozott leányvállalata, a Horse fogja gyártani. A motorhoz tartozó katalizátorokért viszont már a németek felelnek.

Az új CLA-ban természetesen lesznek vezetéstámogató rendszerek is, amelyeket szintén egy kínai vállalat (pontosabban startup) biztosít. Az értesülések szerint ennek a vállalkozásnak a neve Momenta, amelyből a Mercedes még 2017-ben vásárolt tulajdonrészt. Ennek ismeretében érthető, hogy miért vele dolgozik együtt. Ugyanakkor joggal

elektromos változatban fog a kereskedésekbe érkező, plug-in, azaz konnektoros hibrid nem készül belőle. A tisztán villanymeghajtású változatról egyelőre semmilyen információ nem látott még napvilágot, de ahogy közelebb kerülünk a bemutatóhoz, úgy az ezzel a változattal kapcsolatos adatok is „ki fognak szivárogni”. Ugyanakkor szinte biztosan lehetünk abban, hogy az elektromos változat villanymotorjai is Kínában fognak készülni, és ezek iránt talán nagyobb lehet a bizalmunk, mint a belső égésű motorok iránt.

Idén már másodszor szünetel az elektromos Ford F150 Lightning gyártása

Ford F150 Lightning, illusztráció

Forrás: Ford

Az első leállításra még február és április között került sor, amikor kilenc hétig tartott a szünet. Akkor egy minőséggel kapcsolatos problémát is meg kellett oldani, illetve egy visszahívási kampány is volt. A tél végi – tavasz eleji szünettel együtt is a Ford idén 23 ezer F150 Lightningot értékesített, ami nem kevesebb mint 86%-os növekedés 2023-hoz képest. Ezen növekedés láttán arra lehetne gondolni, hogy a Ford elektromos autók gyártó részlege szép profitot termelt, viszont a valóság mást mutat. A harmadik negyedévben 1,2 milliárd dolláros veszteséget könyvelt el, az év egészét nézve pedig eddig mintegy 5 milliárd dollárnyit. Természetesen ezért nemcsak az F150 Lightning a „felelős”, hanem a többi elektromos típus is. Értesülések szerint a Mustang Mach-E-ből és az elektromos Transitból is több mint 100 napra

legendő raktárkészlettel rendelkezik a Ford. A felhalmozott készletek miatt kényszerültek arra, hogy november 15-én ismét leállítsák az F150 elektromos változatának gyártását. A szünet január 6-ig fog tartani, már ha nem hosszabbítják meg. Erre az időre 730 dolgozót küldenek kényszerszabadságra.

A Ford elektromos autói kapcsán viszont nem lehet elmenni amellet sem, hogy a márka vezetője, Jim Farley sem ezek közül választott magának egyet. Az Everything Electric Show podcastben vallotta be, hogy már több mint egy fél éve egy kínai elektromos autót használ, a Xiaomi SU7-et, ami neki annyira bevált, hogy nem is akar kiszállni belőle. Ennek ismeretében pedig egy vásárló teljesen megalapozottan teheti fel a kérdést: akkor ő miért válasszon a Ford típusai közül?

Egyre nagyobb bajban a Volkswagen: gyárbezárások és fizetéscsökkentés jöhet

Többször beszámoltunk már a Népszívás hasábjain arról, hogy a Volkswagen nincs a legjobb helyzetben, és egyre-másra érkeznek a mind aggasztóbb hírek. Nemrég például egy olyan információ látott napvilágot, hogy nemcsak egy, hanem három gyárat is bezárhatnak, ami azt is jelenti, hogy több mint tízezer munkahely kerülhet veszélybe. Emellett pedig (a Reuters értesülései szerint) a vállalat arra kéri az alkalmazottait, hogy fogadják el a tízs százalékos bércsökkentést, amire azért lenne szükség, hogy a munkahelyek bizonyos részét a cég meg tudja menteni.

A Volkswagen személyzeti vezetője, Arne Meiswinkel azt nyilatkozta a Reutersnek, hogy sürgősen csökkenteniük kell a munkaköltségeket, ehhez pedig szükségük van a munkavállalók hozzájárulására. Minden bizonnyal erre nemcsak Európában van szükségük, Kínában is komoly problémákkal küzd a vállalat. Az Európai Unió által a kínai autókra kivetett im-

portvámok miatt a cég patthelyzetbe került a távol-keleti országban, ott is nagymértékben csökkentek az eladásai, és ez hangsúlyosan visszaköszön a profit tekintetében is. Az eredmények pont annyira rosszak, mint ahogyan azt sejteni lehet: a harmadik negyedévben a Volkswagen nyeresége 42%-kal esett vissza, ami azt jelenti, hogy hároméves mélypontra van. Ezt figyelembe véve nem is meglepő, hogy a Volkswagen mindenáron csökkenteni akarja a költségeit, megerősített információk szerint pár éven belül 10 milliárd eurós költségcsökkentést szeretne elérni. Emiatt pedig már most borítékolható, hogy számítani lehet sztrájkokra, elbocsátásokra, valamint arra is, hogy a német kormány segítségét fogja kérni, bár utóbbi kapcsán a vállalat azt közölte, hogy egyelőre erről még korai lenne beszélni.

Volkswagen-logó, illusztráció

Forrás: Volkswagen Newsroom

A költségcsökkentés kapcsán az is felmerül, hogy az miként fogja érinteni az autók minőségét, ugyanis

a Volkswagen autóinak minősége az elmúlt években romlott. Elég csak arra gondolni, hogy többen kritizálták az ID.3 szoftverét, illetve egyes beltérburkolatok minőségét is. Továbbá sokan állítják, hogy a Volkswagen még mindig arra a hírnévre alapoz, amit a 2000-es évek első felében szerzett, amikor valóban nagyon strapabíró, jó minőségű és tartós autót gyártott, kimagasló ár-érték arányban. Tagadhatatlan, hogy az említett időszakban valóban nagyon jó autók készültek, jó ár-érték arányban, de azt is látni kell, hogy akkor még nem volt annyi vezetéstámogató rendszer, annyi elektronika, mint ma. Ezek megkönnyítik a felhasználók életét, viszont, ha elromlanak, akkor sokba kerülnek, illetve nem kevés fejfájást okoznak. Továbbá, bár tényleg nehezen romlottak és rom-

lanak el a 2000-es évek elejéről származó Volkswagének, azoknak is volt és van egy nagy ellenségük: a rozsdás. Ez pedig nemcsak több mint 20 év távlatából érhető tetten, hanem az egykor még fiatalnak számító, 10 év alatti autók is hajlamosak voltak a rozsdásodásra, ha nem megfelelő körülmények között tartották őket.

Azt viszont el kell ismerni, hogy mostanra már a Volkswagen sem kínál olyan jó ár-érték arányú autót. Ezalatt pedig nem a minden termék esetében tetten érhető drágulásra kell gondolni, az autók ára ennél is meredekebben emelkedett az elmúlt években, és ebben értelemszerűen annak is szerepe volt, hogy növekedett a kényelmi extrák és az elektronika aránya. De ezzel együtt is ki kell mondani, hogy a jelenlegi helyzetben a Volkswagen előtt két út áll: vagy elkezdődik egy meredek hanyatlás, vagy visszatalál arra az ösvényre, amely a jó és egyben megfizethető autót jelent.

Egészségügyi tájékoztató és ingyenes mellrákszűrés Bethlenszentmiklóson Őrangyalok a szórványban

Második alkalommal szervezte meg egészségügyi tájékoztató kampányát, valamint az ingyenes mellrákszűrését idén november 16-17-én Bethlenszentmiklóson a Jövők a Szórványban Egyesület. Az első alkalomra még március 8-án, nőnapkor került sor, a két alkalmon mintegy 200 személy vett részt a Kis-Küküllő-menti magyar szórványtelepülésekről.

Nagy-Bodó Szilárd

– Idén tavasszal, a nőnapon, új formában hívtuk fel a figyelmet a mellrák megelőzésére, és most, novemberben ismét megszerveztük az eseményt, hiszen várakozáson felüli érdeklődést váltott ki. Míg márciusban főként a közvetlen környékről érkeztek nők, mostanra már sokkal távolabbról csatlakoztak hozzánk. A résztvevők közül többen jelezték, hogy a szűrés után elkezdtek ösztönözni rokonaikat és ismerőseiket is a rendszeres egészségügyi ellenőrzéseken való részvételre. Az egészségtudatosítás kiemelt célunk, nem lehet jövőt tervezni a szórványban élő közösségnek anélkül, hogy ne figyelnénk az egészségünkre – mondta Bodoczi Annamária, hozzátéve: az esemény sikere rávilágít arra, hogy szükséges a folytatás, hiszen a vidéki egészségügyi ellátás hiányosságai még súlyosabban érintik a szórványban élő közösségeket, ahol gyakran nincs magyarul beszélő orvos vagy asszisztens.

– Bethlenszentmiklóson sem orvosi ellátás, sem gyógyszerár nincs, a községközpontba heti egy alkalommal látogat el egy családorvos, gyógyszerárért pedig 2-3 kilométert is kell menni – tudtuk meg Ersek Erzsébet bethlenszentmiklósi lakostól, aki nagyon hálás volt azért, hogy a ködös novemberi hétvégén ellátogatott a településre dr. Terza Livia-Mária gyermekgyógyász főorvos, az orvostudományok doktora, a Promedical Center munkatársa, aki a szaktanácsadás mellett a szűrés is elvégezte. – Tavasszal nem tudtam részt venni a szűrésen, de most eljöttem, és arra buzdítom a családtagjaimat és ismerőseimet, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel – nyomatékosította Ersek Erzsébet.

A szűrésen részt vevők vagy tudomást szereznek az egészségügyi rendellenességükről, vagy kapnak egy év „garanciát” arra, hogy minden rendben van velük – mutatott rá Ördög Andrea bethlenszentmiklósi tiszteletes asszony, aki azt is hozzátette, hogy mind a tájékoztató kampány, mind pedig a szűrés rávilágít arra, hogy milyen lehetőségek vannak, amelyekkel élni kell.

Mellrákszűrés Bethlenszentmiklóson

Fotó: a Jövők a Szórványban Egyesület Facebook-oldala

A település lakói rendkívül hálásak a Jövők a Szórványban Egyesületnek az egészségvédő programokért is. Bizunk benne, hogy a jövőben még lesz folytatása az eseménynek, és akár más szakorvosokat is sikerül elhívni Bethlenszentmiklóra – mondta Vass Erzsébet helyi lakos. A szűrés pedig valóban segít! A tavasszal egy nőnél találtak egy rosszindulatú daganatot, amit, ha nem vettek volna észre, az életébe is kerülhetett volna. Az eseménynek köszönhetően sikerült erre fényt deríteni, és most már az illető a felépülés stádiumában van – tudtuk meg dr. Terza Livia-Mária gyermekgyógyász főorvostól, aki azt is elmondta, hogy örömmel látogatott el idén második alkalommal is a szórványmagyar településre. A doktornő kifejtette, hogy szűréssel meg lehetne előzni a mellrák szövődéseit, az idejében felfedezett elváltozásokat pedig könnyebb kezelni, ezért is lenne fontos évente eljárási szűrővizsgálatra. Ha minden sarkon lenne egy vizsgálatokat végző orvosi létesítmény, nem je-

lentene problémát a mellrák időben való felfedezése, mondta Dr. Terza Livia-Mária. Az elmúlt 18 évben, a doktornő saját statisztikáit alapul véve, nőtt azon személyek száma, akiket mellrákkal diagnosztizáltak, de ez annak is az eredménye, hogy egyre többen mennek el szűrésre. Ezért is fontos, hogy minél több helyen meg legyen teremtve ennek a lehetősége. Romániában számos településen még családorvosi ellátás sincs, ezért van szükség olyan őrangyalokra, akik mindent megtesznek a segítségnyújtás érdekében. Olyan őrangyalokra, mint a Jövők a Szórványban Egyesület!

Dr. Terza Livia-Mária lapunknak azt is kiemelte, hogy a szűrés mellett nagyon fontos a megfelelő táplálkozás, az egészséges életmód, valamint a dohányzásról való leszokás. A nem megfelelő életvitel, valamint a dohánytermékek fogyasztása nagyban hozzá tud járulni egyrészt a mellrák, másrészt egyéb egészségügyi rendellenességek kialakulásához.

A Jövők a Szórványban Egyesület foly-

tatni szeretné egészségügyi tájékoztató kampányát és a szűrővizsgálatokat, mondta Bodoczi Annamária az egyesület életre hívója és vezetője, aki azt is hozzátette, hogy a kezdeményezés erősíti a közösségi összefogást, és hozzájárul a vidéki magyar nők egészségének védelméhez, hiszen mindenkinek joga van a gondoskodásra és a megelőzésre, függetlenül attól, hol él. A Fehér megyei szórványmagyarság egészségtudatosító kezdeményezése az RMDSZ, a Communitas Alapítvány, a Bethlen Gábor Alap és a magyar Nemzetpolitikai Alamtitkárság támogatásával valósulhatott meg. Jó érzés tudni, hogy van kire számíthatunk, különösen akkor, amikor a helyi önkormányzat vagy más érintett hatóságok nem fordítanak kellő figyelmet az ilyen fontos ügyekre – vonta le a következtetést Bodoczi Annamária, külön kiemelve, hogy ezen szervezetek értékes támogatásukkal valódi segítséget nyújtottak a közösség számára, és hozzájárultak annak megerősítéséhez és fejlődéséhez.

Eltörléskultúra és tagadás a XXI. században

Cancel Culture: A modern eltörléskultúra jelensége és hatása a társadalomra – ezúttal magánvélemény, engedjék meg, kivételesen.

Tasnády Ádám

Eltörléskultúra – bizony, ez az egyik legelterjedtebb formája a modern kiközösítésnek, „kiiktatásnak”, vagy kedvenc szavamat használva: a likvidálásnak. Erdélyi „megaszonygyuk”. Játsszák hosszú sorozata lapulhat a korlátozottságunk mögött, nem biztos, hogy isteni akarat van a háttérben. Néhány kulcsszó: társadalmi igazságosság, érzékenyítő szempontok, közbizalom, „eltörölt” személy, teret a rehabilitációra, érzelmi manipuláció, tényérés, poszt-igazság. Tényszerűség vagy inkább érzelmi meggyőződés? Közvélemény-ítélet, amely nem mindig a valóságot tükrözi, de annak vesszük. Ebben a sorrendben vizsgáljuk a jelenséget.

Törlés – *Ctrl+Alt+Delete* – minden, ami már nem közösségi emlékezet

Az elmúlt két évtizedben, de Romániában már az 1989-es forradalom után az emberek, a hosszú ideig tartó elnyomás után, egy új keletű

igazságérzetet kezdtek kialakítani magukban, maguk között – saját maguknak. Pontosabban, a *társadalmi igazságosságra* törekedtek, és olyan értékek váltak dominánssá, amelyekről addig nem sokat tudtak: az emberi jogok, az egyenlőség, a diszkriminációmentesség. Az eltörléskultúra, vagyis a *call-out culture* ennek a folyamatnak a radikális megnyilvánulása (lehet), amely gyakran az eredeti értékek fenntartása helyett a kirekesztést, eltörlést – vagy a már említett alkotói likvidálást – választja. Mi az, ami társadalmilag helytálló és elfogadható, ami nem lóg ki a közös akaratból, ami már nem túlságosan konzervatív, de azért a túlzott szabadságot sem szavatolja?! A cancel culture ezen a ponton a társadalmi igazságosság égisze alatt érzelmi manipulációval vádolható, mivel nem kizárólag az adott személy/alkotó bírálatát, hanem teljes kiközösítését célozza, lehetőséget sem hagyva a hibák helyrehozására. A jelenség különösen a posztigazság korában je-

lent kihívást, amikor az érzelmek és meggyőződések gyakran fontosabban a tényszerűségénél. Hogy mire is gondolok? A közvéleményt elsősorban ezek a benyomások formálják, mármint a saját, individuális meggyőződések, nem pedig az objektív valóság. Az igazság kevésbé fontos – csak a sztori, komment valahogy rezonáljon az emberek érzéseivel és feltételezéseivel, hogy valahogy „hiteles” legyen, vagy inkább próbáljon annak tűnni. Az igazság utáni állapot, ahol a hagyományos tényalapú kommunikáció szinte nem is létezik, de annál inkább dominál a szubjektív igazságérzet, mai szóval az individualitás. Lassan nincs szükség közösségre, mert önmagában mindenki külön világ lehet, a maga törvényeivel, idealizált valóságával és törvénykezésével. Az univerzum egyre inkább a homo sapiens kezébe kerül... Ez a fajta érzelmi manipuláció komoly hatással lehet a közbizalomra, hiszen az emberek fokozatosan úgy érezhetik, hogy megnyilvánulásaiért bárki bármikor számúzható. A cancel culture ezen formája egy szankcionáló eszköz, nincs rehabilitáció, nincs bocsánat – csak büntetés és következmény.

Honnan ered a jelenség, az irányzat? Elméletileg a 2010-es évek hozadéka, a közösségi médiáé, de merem feltételezni, hogy jóval mélyebben gyökerezik az emberiség történetében. Úgy gondolom, hogy az antiintellektualizmus nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy mind szívesebben hagyatkozunk az általunk helyesnek vélt véleményünkre, meggyőződéseinkre, megállapításainkra. A tények a fake news kategóriájába tartoznak, hamis információk – mert nem a miénk, nem csak és kizárólag a sajátunk. De amit mi gondolunk, az nem lehet hamis – az nem lehet hazugság, mert én látom! Az irracionális virágkorát éli a XXI. században – de megtévesztően, ugyanis a racionalitás és az intellektualitás ruházatában bandukol az emberek között, majd lassan, lappangva terjedni kezd.

„Én már biztos nem megyek szavazni!” – hallom egyre több ember szájából.

Cancel culture a választási szuperévében – nem csak magunknak, nem csak a saját világunknak választunk, a voksunk a társadalomnak szól, a jövőnek, az elkövetkezendő négy évről. Merre akarunk haladni?

A 2024-es választási szuperév ró-lunk szól, a közösségről. Nem kizárólag az önérdéről. Választásunkkal nemcsak magunkra gondolunk, hanem üzenetet küldünk a társadalom számára – a közös érdek kellene vezessen bennünket a szavazóurnákhoz. A voksunk tehát nem csupán egyetlen politikai irányzat vagy jelölt támogatását jelenti, hanem kifejezi a társadalmi, csoportos elvárásainkat is. Közösségi jelentőséggel bírnak döntéseink, sokkal mélyebb hatásuk van annál, mint amit elsőre gondolnánk. Egy demokratikus társadalomban minden voks egy közösségi állásfoglalás is, amely megmutatja, hogy mit tartunk fontosnak, mire vagyunk hajlandóak nemet mondani, és mit kívánunk megőrizni. Nemcsak magunkért, hanem egymásért is szavazunk, a közös jövőnkét építjük együtt. A cancel culture kérdései ezen a választáson túlmutatnak a politikán: arról is szólnak, hogy milyen társadalomban szeretnénk élni, milyen értékeket szeretnénk továbbadni a jövő generációinak, és mennyire vagyunk készek arra, hogy elfogadjuk egymás hibáit, és tanuljunk belőlük. Legyünk nyitottak egymásért, magunk miatt!

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 0365/400-404
- információ	- 118-932
- általános	- 118-800
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112
• Rendőrség	- 0265/202-305
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110
• Sürgősségi szolgálat:	
- gyermekeknek	- 0265/210-177
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat,	
8-16 óra között:	0736-883-110
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304
	- 0265/312 436
	- 0265/250-120
	- 0265/263 351
• Optolens szemsebész	- 0265/263-351
• Dora Optics	- 0733-553-976
• Dora Medicals	- 0265/212-971
• Radiológia, echográfia	
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446
• Prefektúra	- 0265/266-801
• DIGI	- 0365/400-401
• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- vidék	- 0265/929
• Delgaz Grid	- 0265/200-928
	- 0800/800 928
• Aquaserv:	
- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
- közönségszolgálat	- 0265/208-888
- központ	- 0265/208-800
	- 08008 208-888
• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balszamoszás	
Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0744-282-710
• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
koszorúk	- 0745-606-269
és halottszállítás	- 0758-047-604
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
	- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
gaga
Marosvásárhely
Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0

A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

KIADÓ 2 szobás, bebútorozott lakás a Budai negyedben. Tel. 0741-130-472. (24456)

ELADÓ Marosvásárhelyen, a Kövesdombon, az 1848 út 31/44. szám alatt, tizedik emeleti tömbházlakás. Érdeklődni a 0365/438-287-es telefonszámon. (24472-1)

MINDENFÉLE

TAKARÍTÁST vállalkoz. Tel. 0743-261-786. (24458)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást, kint-benti meszelést, glettelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, Szabo Attila. (24382)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen javítást, kint-benti munkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0733-707-047. (24404)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk a drága jó férjre, szerető édesapára, nagyapára és dédapára,

SZENTE MIKLÓSRA

halálának hetedik évfordulóján.

Nyugalma felett öröködjön mindannyiunk szeretete.

Felesége, fiai, menyei, unokái és dédunokái. (sz.-1)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett gyermek, feleség, édesanya, nagymama, testvér, rokon és jó barát,
NAGY ÉVA TÜNDE

szül. Fuccaro

november 18-án, türelemmel viselt, hosszan tartó betegség után, életének 62. évében elhunyt.

Temetése november 20-án, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló családja. (24469-1)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

UNGVÁRI ÁGNES, drága Keresztmama! Mosolyod fénye, kedves szavad még most is itt él, velünk maradj. Őszinte részvételünk a gyászoló családnak. Ágica. (p.-1)

A MAROSVÁSÁRHELYI METROPOLISZ ÖVEZET EGYESÜLET BEMUTATJA:

METROPOLISZ TERMÉKEK PIACA

Támogatjuk a metropolisz övezet termelőit!

2024. NOVEMBER 21. | 9:00-17:00
RÓZSÁK TERE, MAROSVÁSÁRHELY

2024

Mánványföldből gyöngyvinágok

REGIZOR-COREGRAF | RENDEZŐ-KOREOGRÁFUS:
SÁNTA-BÍRÓ ANNA ÉS SÁNTA GERGŐ
COORDONATOR COMPARTIMENT ARTISTIC | TÁNCARVEZETŐK:
KOVÁCS SZABOLCS ÉS KÁSLER MAGDA
SCENOGRAF | DÍSZLETTERVEZŐ: **TÓTH KÁZMÉR**
DIRIJOR | ZENEARVEZETŐ: **MOLDOVÁN-HORVÁTH ISTVÁN**

IDŐPONT: NOVEMBER 24., 19 ÓRA
NYÁRÁDSZERDAI MŰVELŐDÉSI HÁZ

REZERVARE BILETE: ÎNTRÉ ORELE 8-16 LA NUMĂRUL DE TELEFON 0757-059-594.
ELŐZETES HELYFOGLALÁS SZÜKSÉGES 8-16 ÓRA KÖZÖTT A 0757-059-594-ES TELEFONSZÁMON.

Magas lesz a részvétel. Mozdulnunk kell!
Ne mások döntsenek rólunk.

COMANDAT DE: UDMR • REALIZAT DE: SC MEDIAPARTIZAN SRL • COD MFC: 13240004

Családi kedvezmény!

-15%

szemüvegvásárlás esetén.

www.doraoptics.ro 0733 553 976

Évadzáró Adventi Nótáest

Zenekar: Jánoska Béla és népzenekeara
 Műsorvezető: Buta Árpád Attila

Ábrám Tibor
Bodó Loránd Csaba
Koós Éva
Buta Árpád Attila
Vigh Ibolya
Gyárfás István
Gyárfás Kinga
Miklós Szilvia

2024. november 24-én, vasárnap este 6 órától, a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében.

Jegyek elővételben a Kultúrpalota jegypénztárában, vagy a helyszínen. Egy jegy ára 35 lej.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti Elvarratlan szálak

Margaret Mazzantini ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Margaret Mazzantini Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
 Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Kultúrsepp
 CSÜTÖRTÖK 21⁰⁰

ÉTV ERDÉLY TV